

Załącznik
do Zarządzenia nr 87/2025
Wójta Gminy Ryńsk
z dnia 26 maja 2025 r

RAPORT O STANIE GMINY RYŃSK W 2024 ROKU

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
DEMOGRAFIA	6
FINANSE.....	6
INWESTYCJE.....	9
POMOC SPOŁECZNA.....	13
BEZROBOCIE	15
MIENIE KOMUNALNE	16
WODOCIĄGI I KANALIZACJA	20
MIESZKALNICTWO.....	20
KOMUNIKACJA	21
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	22
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	23
OŚWIATA.....	25
KULTURA	26
GOSPODARKA ODPADAMI	26
OCHRONA ŚRODOWISKA.....	28
OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	30
WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	32
PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY	35

WSTĘP

Obowiązek opracowania **Raportu o stanie gminy** został wprowadzony nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym¹. Na podstawie tejże ustawy do 31 maja każdego roku wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast mają obowiązek przedstawić radzie raport, prezentujący działalność samorządu za rok poprzedni. Raport ma stanowić dokument, który obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzedzającym jego złożenie, w szczególności realizację zadań ustawowych gminy, polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Konsekwencją przedstawienia raportu o stanie gminy jest obowiązek podjęcia przez radę gminy uchwały w sprawie wyrażenia wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wotum zaufania.

Niniejszy dokument obejmuje dane za rok 2024 i składają się na niego informacje ogólne przedstawiające charakterystykę gminy, a także pozycję i rozwój jednostki w ostatnich latach, informacje finansowe zawierające stan finansów gminy, wykonanie budżetu gminy oraz wydatków majątkowych i inwestycyjnych, wieloletnią prognozę finansową. Ponadto w raporcie znajdują się również informacje o stanie mienia komunalnego, o stopniu realizacji polityk, programów i strategii, w tym szczególnie tych dotyczących ładu przestrzennego, zasobów materialnych gminy, infrastruktury komunalnej, środowiska i polityki społecznej. Zgodnie z wymogami ustawy raport zawiera także omówienie realizacji uchwał rady gminy, współpracę z innymi społecznościami samorządowymi oraz istotne działania wójta w organizacjach lokalnych i regionalnych. Finalnym elementem dokumentu jest część analityczna dotycząca efektów działań prowadzonych w 2024 roku.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Ryńsk to obszar liczący ponad 200 km², położony we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim, na obszarach geograficznie określanych, jako Pojezierze Chełmińskie, a historycznie jako Ziemia Chełmińska.

Gmina graniczy z centralnie położonym miastem Wąbrzeźno oraz gminami: Książki, Dębowa Łąka, Kowalewo Pomorskie, Chełmża, Płużnica oraz Radzyń Chełmiński. Wraz z gminami Dębowa Łąka, Książki, Płużnica i miastem Wąbrzeźno tworzy powiat wąbrzeski i jest zarazem jej największą gminą. Obszar ten zamieszkuje blisko 9 tys. osób w 34 miejscowościach, na terenie 21 sołectw: Cymbark, Czystochleb, Jarantowice, Jaworze, Ludowice, Łabędź, Małe Radowiska, Myśliwiec, Orzechowo, Orzechówko, Pływaczewo, Przydwórz, Ryńsk, Sitno, Stanisławki, Trzcianek, Trzciano, Wałycz, Wałczyk, Węgorzyn, Zieleń. Siedziba gminy znajduje się w mieście Wąbrzeźno, przy ulicy Mickiewicza 21.

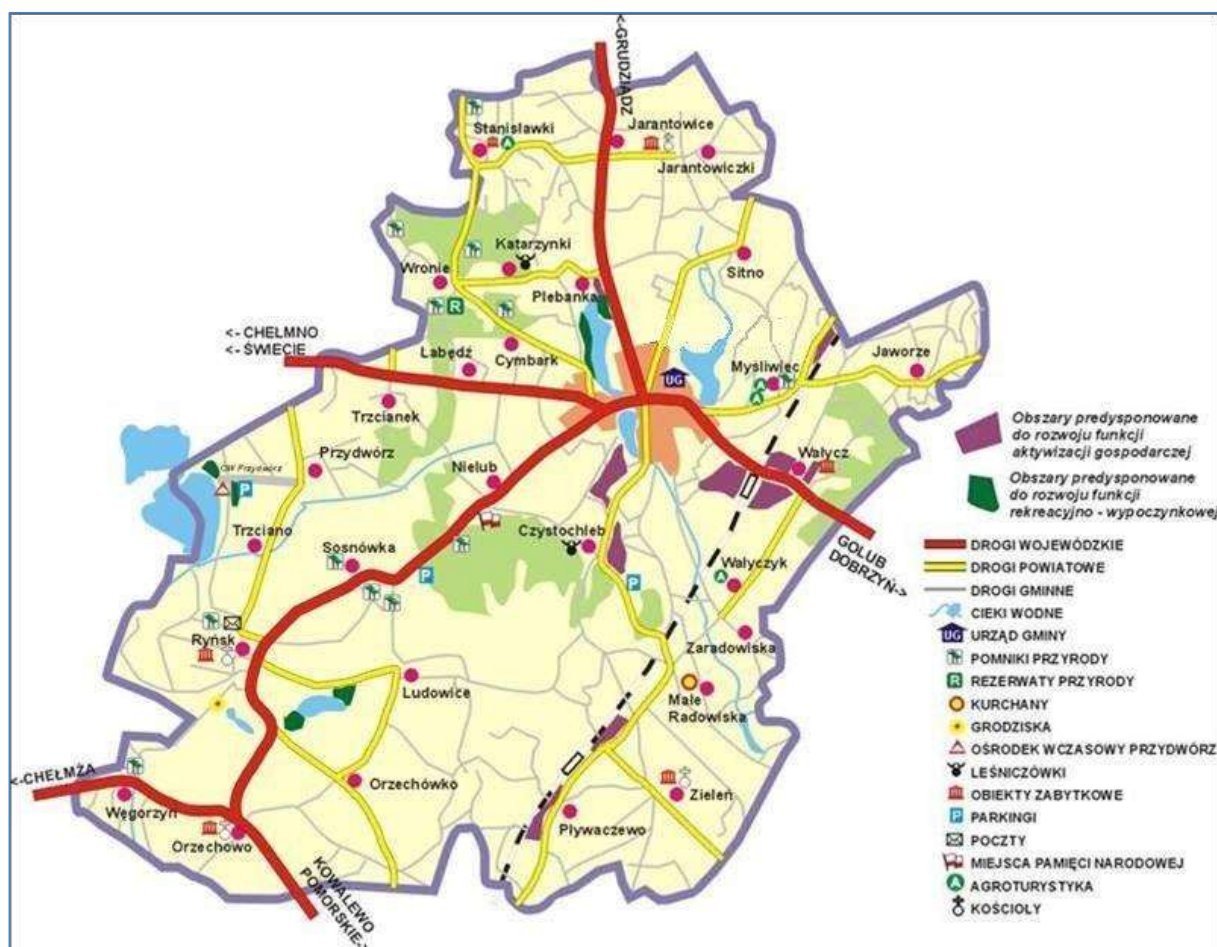
Gmina charakteryzuje się dużą powierzchnią, sieć osadnicza jest równomiernie rozproszona z przewagą zabudowy jednorodzinnej, w tym indywidualne gospodarstwa rolne. Funkcję uzupełniającą pełni turystyka i wypoczynek, na którą składają się Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu, zlokalizowany na wschodnich brzegach jeziora Wieczno Południowe oraz gospodarstwa agroturystyczne rozproszone na terenie gminy. Środkową część gminy stanowią obszary leśne, na których prowadzone jest także ich gospodarcze wykorzystanie. Lasy stanowią 13,6% powierzchni i rozmieszczone są nierównomiernie w trzech większych kompleksach tj. pomiędzy Wałyczem i Jaworzem, w okolicach Wronia oraz Nielubia i Czystochlebia. Znaczną część gminy obejmują obszary bardzo ważne z punktu widzenia pełnienia funkcji ekologicznych.

System hydrologiczny gminy jest dosyć złożony. Teren w całości leży w zlewni rzeki Wisły, jednak poszczególne jej części odwadniane są do tzw. zlewni częściowych. Rzeki płynące na terenie gminy to: Struga Toruńska, Struga Wąbrzeska i Kanał Siciński. Zlewnie tych rzek mają charakter rolniczy i często prowadzą wody pozaklasowe. Największymi zbiornikami wód powierzchniowych na terenie gminy są jeziora: Wieczno Południowe, północna część jeziora Zamkowego, Sitno, Szańce,

¹ Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych.

Szczurkowskie i Radowiskie. Pod względem turystycznym wykorzystywane jest jezioro Wieczno Południowe.

Ryc. 1 - Poglądowa mapa Gminy Ryńsk.

W Gminie Ryńsk mieszka 8380 osób, z czego 49,8% stanowią kobiety, a 50,2% mężczyźni. Większość ludności skoncentrowana jest w obrębie największych sołectw (Ryńsk, Wałycz, Zieleń, Jarantowice, Myśliwiec). Wokół nich skupione są mniejsze wsie o funkcji uzupełniającej w zakresie spełniania potrzeb. Taka struktura osadnicza uznana została, jako odpowiednia dla kształtowania rozwoju gminy. Tereny zabudowane stanowią 1,6% ogólnej powierzchni gminy.

Charakterystyczną cechą osadnictwa na terenie gminy jest występowanie wsi i osiedli dworskich. Na terenie gminy występują wsie kilku typów, w których przeważają układy przestrzenne w postaci przydrożnic, rzędówek i wielodrożnic. Wsie przydrożnicowe z zabudową skupioną zakładano w XIII i XIV wieku, rzędówki powstawały w okresie zaboru pruskiego, a wielodrożnicowe w wyniku nieplanowanej rozbudowy wsi w wieku XX. Zespoły dworskie znajdują się w 19 miejscowościach. Do najokazalszych i najlepiej zachowanych należą zespoły w Nielubiu, Ryńsku, Słobódce, Wałyczu, Węgorzynie i Wroniu. Obiektami o znacznej wartości kulturowej są także cmentarze, kościoły, niektóre szkoły, karczmy, leśniczówki, budynki gorzelni, kuźni, plebani i mleczarni. Najcenniejsze znajdują się w Rejestrze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Ewidencja stanowisk archeologicznych prowadzona do roku 1995 ujawniła 921 znalezisk. Największą ich koncentrację zlokalizowano w rejonie Małych Radowisk, Ludowic, Pływaczewa, Ryńska, Trzcianka i Wałyczka.

Gmina Ryńsk ma duże walory przyrodnicze z uwagi na występowanie obszaru chronionego krajobrazu oraz obiektów indywidualnej ochrony przyrody. Na obszarze gminy występuje rezerwat przyrody "Wronie", obszar kompleksu torfowiskowo-jeziorno-leśnego Zgniłka-Wieczno-Wronie, 12 pomników przyrody oraz użytki ekologiczne położone na terenach leśnych. Znaczącym elementem

środowiska przyrodniczego są zabytkowe parki. Na obszarze gminy znajduje się 21 zabytkowych parków o łącznej powierzchni 28,6 ha².

DEMOGRAFIA

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Gminę Ryńsk zamieszkiwało 8380 mieszkańców i w stosunku do roku 2023 liczba ta zmalała o 110 osób. Na przestrzeni ostatnich 5 lat liczba ta ulega wyraźnej tendencji malejącej. Mimo to Gmina Ryńsk pozostaje nadal najbardziej zaludnioną gminą wiejską w powiecie wąbrzeskim. W związku ze spadkiem liczby ludności zmniejsza się również gęstość zaludnienia, która z poziomu 43,26 os/km² w 2020 roku zmniejszyła się do 41,90 os/km² w 2024 roku. Głównym czynnikiem kształtującym liczbę ludności w gminie jest przyrost naturalny, który w latach 2014-2019 kształtował się na dodatnim poziomie, jednak od 2020 roku osiąga wartości ujemne. Nie bez przyczyny pozostaje tutaj wpływ pandemii COVID-19 w latach 2020-2021, co odzwierciedla się w najniższych wartościach w roku 2021.

Tab. 1 – Zmiany demograficzne Gminy Ryńsk na przestrzeni lat 2020-2024

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba ludności	8652	8576	8546	8490	8380
Liczba mężczyzn	4346	4317	4303	4264	4206
Liczba kobiet	4306	4259	4243	4226	4174
Przyrost naturalny	-17	-38	-13	-26	-17

W podziale na płeć liczba kobiet w stosunku do liczby mężczyzn prezentuje się na wyrównanym poziomie z niewielką przewagą mężczyzn (4206 mężczyzn i 4174 kobiet). Poniższa tabela przedstawia podział mieszkańców Gminy Ryńsk ze względu na przedział wiekowy i płeć. Nadal największą grupę osób stanowią osoby w wieku produkcyjnym (56,08% wśród kobiet oraz 64,05% wśród mężczyzn).

Tab. 2 – Liczba ludności Gminy Ryńsk w 2024 roku w podziale na płeć i wiek.

Przedział wiekowy	Kobiety	Mężczyźni
Wiek przedprodukcyjny	819	880
Wiek produkcyjny	2341	2694
Wiek poprodukcyjny	1014	632
RAZEM	4174	4206

FINANSE

Informacja dotycząca finansów Gminy Ryńsk została sporządzona w oparciu o sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2024 oraz Wieloletnią Prognozę Finansową.

I. BUDŻET

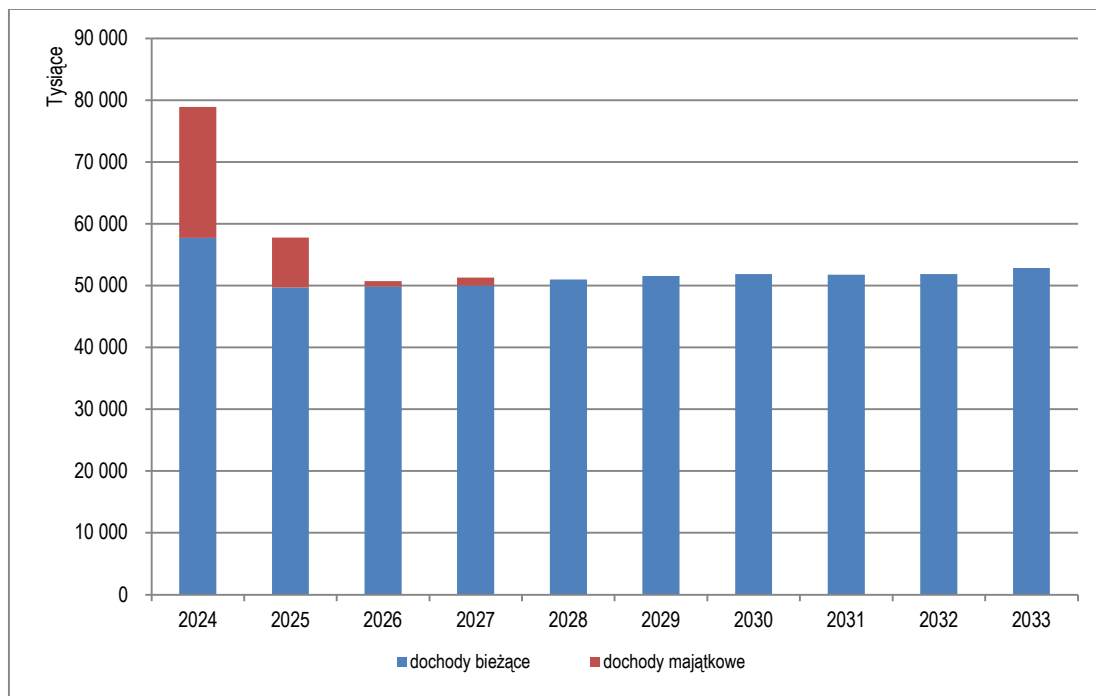
Dochodami budżetu gminy są m.in: dochody własne, subwencje ogólne oraz dotacje celowe. Szczegółowe określenie źródeł dochodów gmin i powiatów, zasady ich ustalania i gromadzenia oraz zasady ustalania i przekazywania subwencji oraz dotacji celowych z budżetu państwa określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Wykonanie dochodów na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosło **75.803.580,69 zł**, co stanowi **96,06%** planu w tym:

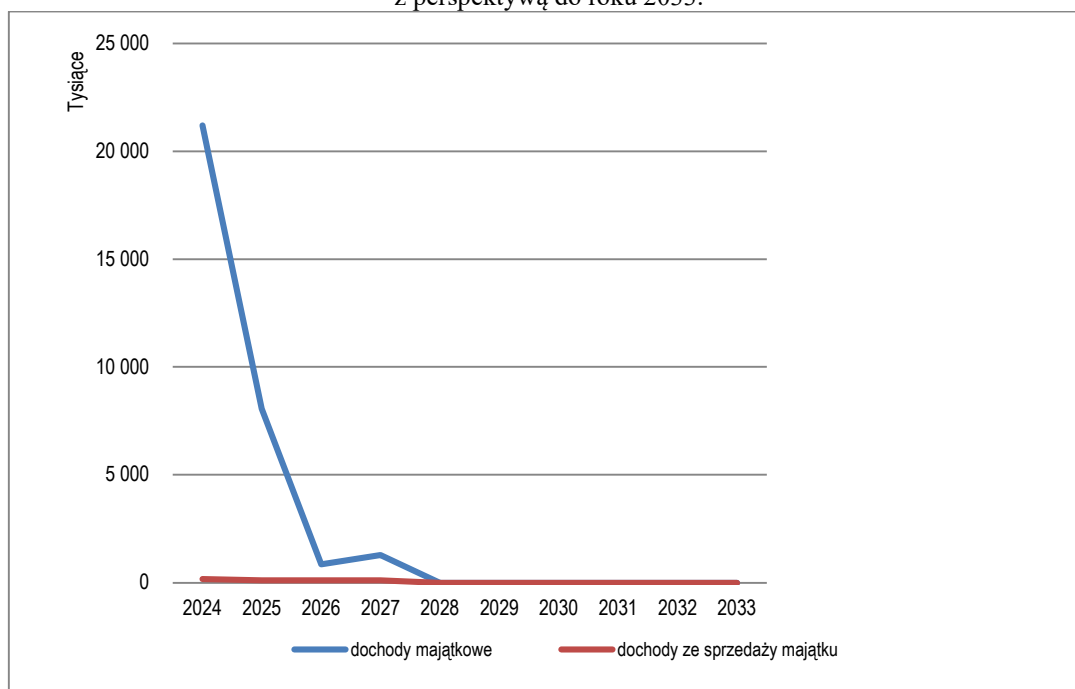
Dochody bieżące	Wykonanie 57.138.129,45	99,02 %
Dochody majątkowe	Wykonanie 18.665.451,24	88,01 %

² Na podstawie: <https://www.gminarynsk.pl/index.php/gmina-rynsk-2/charakterystyka-gminy>

Ryc. 2 - Struktura dochodów Gminy Ryńsk w podziale na dochody bieżące i majątkowe z perspektywą do roku 2033.

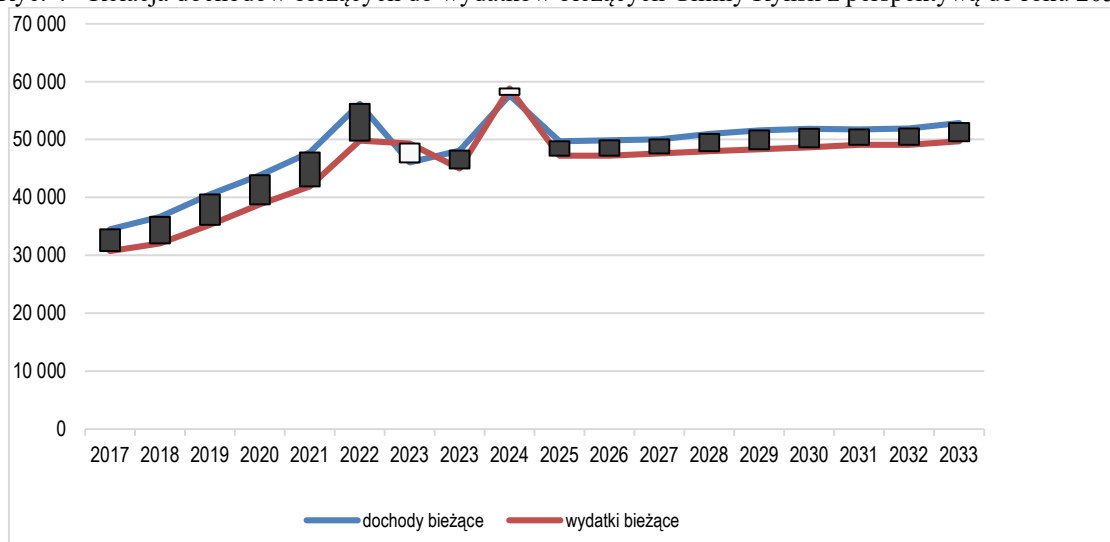
Ryc. 3 - Relacja dochodów majątkowych do sprzedaży majątku Gminy Ryńsk z perspektywą do roku 2033.

Wydatki budżetu gminy są kategorią finansową środków publicznych pozostających w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego. Służą one sfinansowaniu realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz na wykonywaniu innych operacji finansowych, tj. zarządzanie środkami, finansowanie potrzeb pożyczkowych i zarządzanie długiem publicznym. Art. 167 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, stanowi, że wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego, mogą służyć wyłącznie sfinansowaniu zadań publicznych tej jednostki, wynikających z przepisów prawa. Nie zalicza się do wydatków jednostek samorządu terytorialnego środków przeznaczonych na

splata zobowiazan z tytułu kredytów i pozyczek.

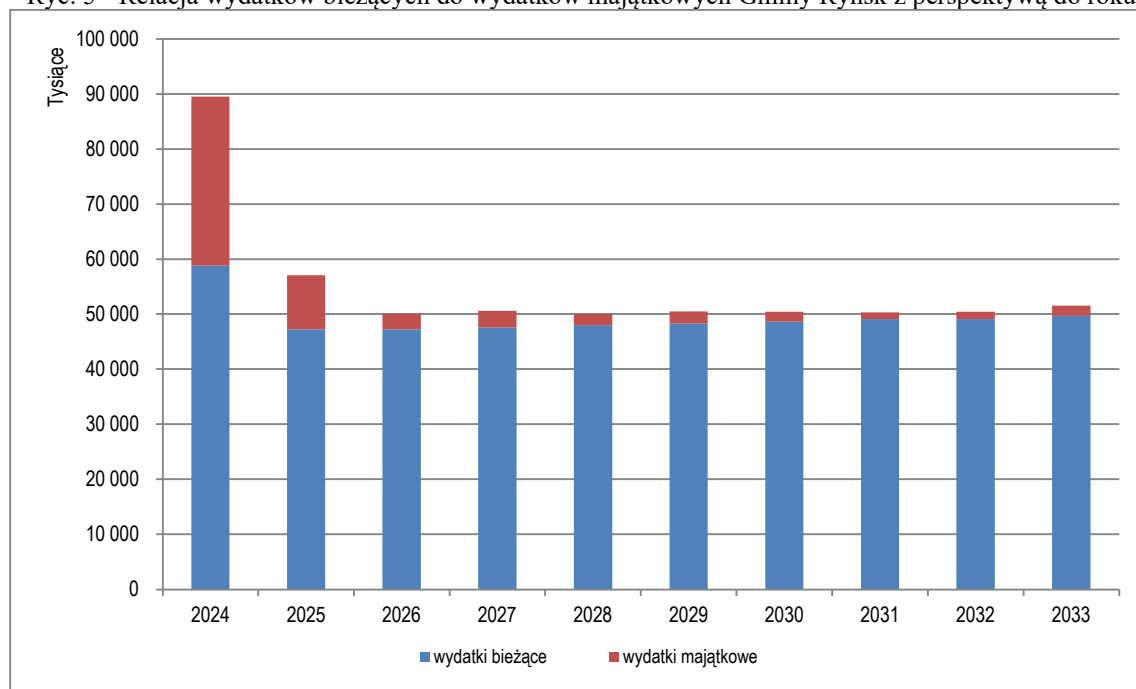
Ryc. 4 - Relacja dochodów bieżących do wydatków bieżących Gminy Ryńsk z perspektywą do roku 2033.

Wydatki na 31 grudnia 2023 r. zrealizowano w kwocie **77.044.675,07 zł**, co stanowi **86,07%** planu w tym:

wydatki bieżące	Wykonanie	50.717.757,24	86,18 %
wydatki majątkowe	Wykonanie	26.326.917,83	85,85 %

Ryc. 5 - Relacja wydatków bieżących do wydatków majątkowych Gminy Ryńsk z perspektywą do roku 2033.

Różnica pomiędzy dochodami i wydatkami gminy to saldo budżetu.

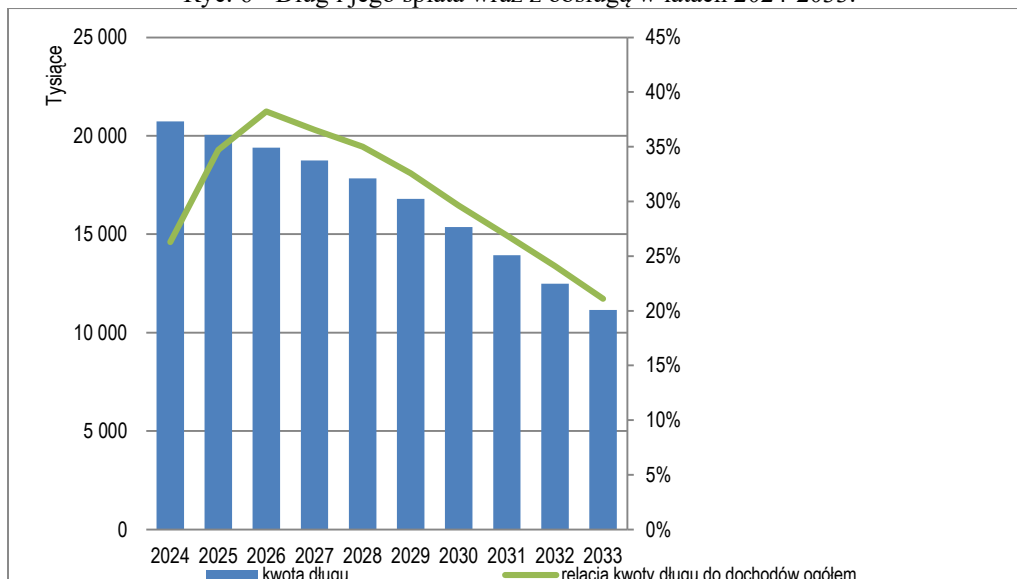
Na dzień 31 grudnia 2024 roku wystąpił deficyt w wysokości **1.241.094,38 zł**.

II. ZADŁUŻENIE GMINY

Zadłużenie Gminy Ryńsk na dzień 1 stycznia 2024 roku wyniosło **17.393.982,00 zł**. W 2024 roku na spłatę rat kredytów i pożyczek przeznaczono kwotę **667.124,00 zł**, w tym na kredyty –

617.120,00 zł. Stan zadłużenia długoterminowego na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniósł **16.726.858,00 zł**, w tym kredyty 14.600.699,00 zł i pożyczki 2.126.159,00 zł.

Ryc. 6 - Dług i jego spłata wraz z obsługą w latach 2024-2033.

INWESTYCJE

Wydatki inwestycyjne w 2024 r. wyniosły **26.326.917,83 zł**, co stanowi **85,85 %** w stosunku do planu rocznego w tym:

- wydatki inwestycyjne	22.775.092,57 zł
- zakupy inwestycyjne	925.689,75 zł
- udzielone dotacje	1.266.352,26 zł
- udziały SIM	1.359.783,25 zł

Zadania inwestycyjne wykonane w 2024 roku:

- Przebudowa sieci wodociągowej w Ryńsku i Zieleniu** (wydatki poniesione w 2024 roku: 896.670,00 zł; wartość inwestycji ogółem: 896.670,00 zł)

W 2024 roku prowadzono roboty w zakresie przebudowy sieci wodociągowej wraz montażem hydrantów w miejscowościach Ryńsk i Zieleń. Dokonano płatności częściowej dla Wykonawcy robót. W I kwartale 2025 r. nastąpiło zakończenie wszystkich prac. Planowana wartość robót 1.793.340 zł. Zadanie finansowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, kwota dofinansowania 1.458.000 zł.

- Budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej w Myśliwcu - etap 2** (wydatki poniesione w 2024 roku: 47.601,00 zł; wartość inwestycji ogółem: 47.601,00 zł)

Wybudowano przyłącze kanalizacji z rur PVC o długości ok. 44 m wraz z dwiema studniami rewizyjnymi i włączeniem do systemu kanalizacji sanitarnej w Myśliwcu dla potrzeb odprowadzenia ścieków z budynków szkolnych.

- Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Pływaczewie** (wydatki poniesione w 2024 roku: 1.227.498,45 zł; wartość inwestycji ogółem: 1.227.498,45 zł)

Zmodernizowano odcinki dróg gminnych nr 070312C i 070314C w Pływaczewie. W ramach zadania przebudowano odcinek drogi o łącznej długości 0,977 km, wykonano dwuwarstwową nawierzchnię bitumiczną jezdni wraz z podbudową oraz obustronne pobocza wzmocnione kruszywem łamanym, zamontowano znaki drogowe. Na realizację zadania otrzymano dofinansowanie ze środków budżetu Województwa w kwocie 500.000 zł pochodzące z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej.

- Poprawa infrastruktury drogowej na terenie gminy** (wydatki poniesione w 2024 roku: 3.017.488,61 zł; wartość inwestycji ogółem: 3.017.488,61 zł)

Przebudowano drogi gminne nr 070205C w Jarantowicach, nr 070203C i 070206C w Stanisławkach, nr 070323C w Małych Radowiskach. Łączna długość przebudowanych dróg wynosi ok. 2,5 km. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną jezdni wraz z podbudową z kruszywa łamanego, obustronne pobocza oraz zamontowano oznakowanie drogowe. Zadanie dofinansowane zostało ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 2.000.000 zł.

5. Przebudowa drogi gminnej nr 070269C w Czystochlebiu (wydatki poniesione w 2024 roku: 1.254.924,43 zł; wartość inwestycji ogółem: 1.254.924,43 zł)

Przebudowano drogę gminną nr 070269C na odcinku o długości 0,969 km. Wykonano nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego wraz z podbudową, wybudowano chodnik o powierzchni 560 m² oraz zjazdy do posesji o nawierzchni z kostki betonowej, wykonano obustronne pobocza oraz zamontowano oznakowanie drogowe. Zadanie współfinansowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 793.736 zł.

6. Przebudowa dróg gminnych nr 070270C i 070271C w Czystochlebiu oraz nr 070333C w Wałyczu (wydatki poniesione w 2024 roku: 2.493.350,89 zł; wartość inwestycji ogółem: 2.493.350,89 zł)

Przebudowano drogi gminne nr 070270C i 070271C w Czystochlebiu oraz nr 070333C Wałyczu. Łączna długość przebudowanych dróg wynosi ok. 1,5 km. W ramach zadania wykonano nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego wraz z podbudową oraz obustronne pobocza i zamontowano oznakowanie drogowe. W ramach przebudowy drogi nr 070270C wykonano drogę dla pieszych o nawierzchni z betonu asfaltowego o powierzchni 315 m². Zadanie współfinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 1.481.220 zł

7. Przebudowa gminnej sieci drogowej (wydatki poniesione w 2024 roku: 3.389.906,75 zł; wartość inwestycji ogółem: 3.389.906,75 zł)

Przebudowano drogi gminne nr 070238C w Myśliwcu, nr 070340 w Wałyczu oraz nr 070264C w Wałyczku. Łączna długość przebudowanych dróg wynosi ok. 2,9 km. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną jezdni wraz z podbudową z kruszywa łamanego, obustronne pobocza oraz zamontowano oznakowanie drogowe. Zadanie dofinansowane zostało ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 3.000.000 zł.

8. Odrestaurowanie budynku szkoły w Myśliwcu (wydatki poniesione w 2024 roku: 572.399,84 zł)

W ramach prac odrestaurowania budynku szkolnego zaprojektowano wymianę pokrycia dachowego z dachówki ceramicznej wraz z orynnowaniem i instalacją odgromową, ocieplenie stropu poddasza, wymianę stolarki okiennej i stolarki drzwiowej zewnętrznej, wykonanie utwardzenia terenu z kostki betonowej. W 2024 roku wymieniono pokrycie dachu budynku wraz z robotami towarzyszącymi, zamontowano nowe okna oraz wykonano izolacje przeciwwilgociowe ścian fundamentowych i dokonano płatności częściowej dla Wykonawcy robót. Zakończenie wszystkich prac przewidziano w III kwartale 2025 r. Planowana wartość robót 1.107.899,68 zł. Zadanie dofinansowane ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – promesa na kwotę 900.000 zł.

9. Budowa Klubu dziecięcego w Myśliwcu (wydatki poniesione w 2024 roku: 2.122.783,20 zł; wartość inwestycji ogółem: 2.122.783,20 zł)

Wybudowano Klub dziecięcy o powierzchni ok. 245 m². Ściany obiektu wykonano w technologii tradycyjnej murowanej. Dach budynku jest płaski wielospadowy, pokryty papą. Obiekt centralnie ogrzewany powietrzną pompą ciepła. W Klubie dziecięcym znajdują się dwie sale wraz z zapleczem, pomieszczenia przygotowania posiłków, socjalne, hol, administracja oraz sanitariaty. Klub Dziecięcy wybudowano w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - Aktywny Maluch 2022–2029. Kwota dofinansowania wyniosła 2 122 783,20 zł.

10. Instalacje OZE w Gminie Ryńsk (wydatki poniesione w 2024 roku: 6.642,00 zł)

W 2024 roku opracowano dokumentację projektową rozbudowy instalacji fotowoltaicznej o magazyn energii wraz z falownikiem dla Stacji Uzdatniania Wody w Sosnowce, rozbudowy instalacji fotowoltaicznej budynku Urzędu Gminy Ryńsk oraz budowy układu kompensacji mocy biernej Domu Kultury w Myśliwcu. W 2025 roku zaplanowano wykonanie zaprojektowanych instalacji OZE.

- 11. Przebudowa otwartego zbiornika do retencjonowania wód opadowych i roztopowych w Jaworzu (wydatki poniesione w 2024 roku: 294.462,00 zł; - wartość inwestycji ogółem: 294.462,00 zł)**
Przebudowano istniejący zbiornik wodny w Jaworzu. W ramach zadania wyczyszczono i odmulono zbiornik wraz z uregulowaniem jego linii brzegowej oraz uporządkowano teren sąsiadujący ze zbiornikiem. Zadanie dofinansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2024-2020 w wysokości 282 777,00 zł.
- 12. Przebudowa otwartego zbiornika do retencjonowania wód opadowych i roztopowych w Jarantowiczach (wydatki poniesione w 2024 roku: 9.840,00 zł)**
W 2024 roku opracowano dokumentację projektową dla potrzeb realizacji zadania.
- 13. Zagospodarowanie terenu w Plebance - Etap I - Przebudowa otwartego zbiornika do retencjonowania wód opadowych i roztopowych (wydatki poniesione w 2024 roku: 9.840,00 zł)**
W 2024 roku opracowano dokumentację projektową dla potrzeb realizacji zadania.
- 14. Budowa domu kultury w Myśliwcu (wydatki poniesione w 2024 roku: 6.054.773,40 zł; wartość inwestycji ogółem: 14.272.080,12 zł)**
Wybudowano w technologii tradycyjnej murowanej parterowy budynek domu kultury w centrum Myśliwca o powierzchni zabudowy ok. 1.600 m² i kubaturze brutto ok. 13.200 m³. Przy budynku wykonano utwardzenie terenu o nawierzchni z kostki betonowej o powierzchni ok. 1.750 m², zamontowano ogrodzenie panelowe, wybudowano wiatę rekreacyjną. W budynku funkcjonują Klub Seniora, Klub Młodzieżowy, OSP Myśliwiec, KGW Myśliwiec. Wartość robót ogółem 14.058.893,85 zł. Zadanie dofinansowane zostało ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 10.800.000 zł.
- 15. Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła w świetlicach w Nielubiu, Przydworzu i Wałyczu (wydatki poniesione w 2024 roku: 26.322,00 zł)**
W 2024 roku opracowano dokumentację projektową dla potrzeb realizacji zadania. Zaprojektowano wymianę nieefektywnych źródeł ciepła, montaż instalacji fotowoltaicznych oraz przebudowę instalacji dystrybucji ciepła z zastosowaniem pomp ciepła w świetlicach w Nielubiu, Przydworzu i Wałyczu. Realizację zadania planuje się na III kwartał 2025 roku. Złożono wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia w kwocie 428 380,00 zł. w ramach programu Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.
- 16. Budowa świetlicy w Małych Radowiskach (wydatki poniesione w 2024 roku: 1.273.550,00 zł)**
Zaprojektowano budowę parterowego budynku świetlicy o powierzchni użytkowej ok. 290 m², w technologii tradycyjnej murowanej z dachem dwuspadowym krytym blachodachówką wraz z wyposażeniem pomieszczeń, zagospodarowanie terenu, w tym budowę altany ogrodowej i utwardzenie terenu kostką betonową. W 2024 roku wybudowano budynek w stanie surowym otwartym i dokonano płatności częściowej dla Wykonawcy robót. Zakończenie wszystkich prac przewidziano w III kwartale 2025 r. Planowana wartość robót 2.461.000 zł.
- 17. Zakup i montaż kotła c.o. dla Szkoły Podstawowej w Myśliwcu (wydatki poniesione w 2024 roku: 59.040,00 zł, wartość inwestycji ogółem: 59.040,00 zł)**
W ramach zadania dostarczono i zamontowano w budynku kotłowni Szkoły Podstawowej w Myśliwcu kocioł c.o. na pellet o mocy 100 kW wraz z podajnikiem i sterownikiem.
- 18. Zakup i montaż kotła c.o. do OZ w Zieleniu (wydatki poniesione w 2024 roku: 18.000,00 zł; wartość inwestycji ogółem: 18.000,00 zł)**
W pomieszczeniu kotłowni budynku Ośrodka Zdrowia w Zieleniu zamontowano kocioł c.o. na ekogroszek o mocy 18 kW wraz z zasobnikiem i sterownikiem.

Zakupy inwestycyjne wykonane w 2024 roku:

1. Zakup gruntu działka nr 3032/4 w Cymbarku o pow. 0,0600ha - 13.134,17 zł
2. Zakup lokalu mieszkalnego w Trzcianie 12/2 - 64.589,26 zł
3. Zakup gruntu w Trzcianie - 5.930,54 zł
4. Zakup gruntu zabudowanego budynkiem na potrzeby OSP Zieleń - 210.569,00 zł
5. Zakup busa do przewozów osób dla Szkoły Podstawowej w Zieleniu - 171.184,64 zł

W ramach zadania zakupiono i dostarczono fabrycznie nowy samochód marki VOLKSWAGEN TRANSPORTER T6.1 KOMBI 3.400 2.0 TDI o liczbie miejsc 9 (łącznie z miejscem kierowcy). Rok produkcji: 2024, poj. silnika: 1968 cm³, rodzaj paliwa: olej napędowy.

6. **Dzienny Dom Pomocy w Myśliwcu (Autobus, sprzęt rehabilitacyjny, wyposażenie kuchni) - 419.419,08 zł**

W ramach zadania zakupiono i dostarczono fabrycznie nowy autobus przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych o liczbie miejsc 18 (17+1) marki FORD model TRANSIT M2, na potrzeby wyposażenia Dziennego Domu Pomocy zakupiono zestaw mebli kuchennych, kuchenkę elektryczną, sprzęt rehabilitacyjny.

7. **Zakup wyposażenia pomieszczeń domu kultury w Myśliwcu - etap I - 40.863,06 zł**

W ramach wyposażenia pomieszczeń domu kultury w Myśliwcu zakupiono trzy kuchenki indukcyjne z pięcioma strefami grzewczymi oraz piekarnikiem elektrycznym.

Udzielone dotacje celowe w 2024 roku:

1. **Dotacja celowa na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn: "Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 1708C Stanisławki-Jarantowice-Powiat Wąbrzeźno - 769.756,83 zł**

Gmina Ryńsk udzieliła dotacji celowej dla Powiatu Wąbrzeskiego na remont nawierzchni drogi powiatowej Nr 1708C na odcinku ok. 3 km. W ramach zadania wykonano m.in. remont nawierzchni jezdni w technologii bitumicznej i remont poboczy drogi.

2. **Dotacja na realizację zadania inwestycyjnego "Dofinansowanie zakupu profesjonalnego zestawu komputerowego wraz z oprogramowaniem dla stanowiska kierowania w Komendzie Powiatowej PSP w Wąbrzeźnie - 6.000,00 zł**

3. **Dofinansowanie z programu Ciepłe Mieszkanie dla mieszkańców Gminy Ryńsk 82.432,15 zł**

4. **Dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Wawrzyńca w Ryńsku – (środki własne 4.081,64 zł; środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków - 200.000,00 zł)**

Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku kościele filialnym p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Ryńsku.

5. **Dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Apostołów Piotra i Pawła w Zieleniu – (środki własne 4.081,64 zł środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków - 200.000,00 zł)**

Prace konserwatorskie przy zabytku kościele p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Zieleniu.

Udziały - 1.359.783,25 zł

1. **Umowa Nr 1/2024 z 30.04.2024 udział w kosztach realizacji przedsięwzięcia w formie podwyższenia kapitału zakładowego Inwestora-SIM Nowy Dom sp. z o. o. w Wąbrzeźnie 1.359.783,25 zł**

Tab. 3 – Wydatki inwestycyjne w latach 2020-2024.

Rok	Wydatki inwestycyjne [zł]
2020	4.582.651,19
2021	12.988.112,50
2022	15.955.683,96
2023	26.917.613,39
2024	26.326.917,83

W ostatnich 5 latach rok 2023 był rekordowy jeśli chodzi o poziom poniesionych wydatków inwestycyjnych wraz z zakupami inwestycyjnymi i udzielonymi dotacjami. Związane było to z realizacją budowy ponad 13 km odcinków dróg w nawierzchni asfaltowej oraz kontynuacji inwestycji z roku 2022 pn.: „Budowa domu kultury w Myśliwcu” (całkowita wartość inwestycji 16.400.000,00 zł, a wydatki poniesione w 2023 roku to kwota 6.493.474,10 zł). W roku 2024 poziom wydatków inwestycyjnych utrzymał się na również na bardzo wysokim poziomie, głównie za sprawą budowy dróg (8,8 km) oraz inwestycji związanych z zakończeniem budowy a także uruchomieniem Domu Kultury w Myśliwcu, budowy Klubu Dziecięcego w Myśliwcu i rozpoczęcie budowy świetlicy w Małych Radowiskach.

POMOC SPOŁECZNA

Podstawowym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk jest pomoc umożliwiająca poprawę warunków bytowych, materialnych i zdrowotnych mieszkańców gminy. Celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia mieszkańcom gminy życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. W związku z powyższym bezpośrednio na wsparcie mieszkańców zostało łącznie przeznaczonych 6 944 068,04 zł (5 999 432,10 zł dotacja i 944 635,94 zł środki własne). Poniesiono także koszty związane z utrzymaniem ośrodka 2 023 662,22 zł (747 125,39 zł dotacja i 1 276 536,83 zł środki własne).

Pomoc i wsparcie w gminie Ryńsk z pomocy społecznej w 2024 rok uzyskało 184 osób (liczba osób, na które wydano decyzję). Ogółem osób w rodzinach było 316, co stanowiło 3,80% wszystkich mieszkańców gminy. W gminie Ryńsk najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku było kolejno: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm.

Tab. 4 - Świadczeniobiorcy korzystający z pomocy społecznej w latach 2020-2024.

Rok	Liczba świadczeniobiorców
2020	146
2021	147
2022	431
2023	268
2024	1082

Tab. 5 - Rodziny korzystające z pomocy społecznej w latach 2020-2024.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	162	384
2021	166	403
2022	172	387
2023	225	392
2024	165	394

Tab. 6 - Rodziny korzystające z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych 2020 -2024.

Rok	Liczba rodzin				
	2020	2021	2022	2023	2024
Świadczenia niepieniężne	15	9	40	45	41
Świadczenia pieniężne	137	141	140	133	109

Pomoc realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk w 2024 roku

W domach pomocy społecznej przebywało 10 mieszkańców gminy Ryńsk, co stanowiło roczny koszt **444 359,57 zł**. W ramach zasiłków wypłacono kwotę **194 028,95 zł**, która dotyczyła zapomóg, zasiłków oraz pomocy w naturze oraz składek na ubezpieczenia społeczne, które realizowano poprzez zasiłki celowe (na opał, odzież, remont itp.) oraz zasiłki okresowe. Zasiłki okresowe otrzymało 44 rodzin (129 osób w rodzinach) tj. 282 świadczenia. Zasiłki celowe otrzymało 43 rodzin (69 osób w rodzinach) tj. 107 świadczenia. Kwotę **26 406,54 zł** przeznaczono na składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej. Poniesione wydatki pochodzą z dotacji celowych. Odprowadzono składki za 32 osób (49 osób w rodzinach) tj. 313 świadczeń. Dodatki mieszkaniowe otrzymały 55 gospodarstw domowych tj. 400 świadczeń, w kwocie **165 829,57 zł** i były to środki własne gminy. Zasiłki stałe otrzymały 29 osób (51 osoby w rodzinie) tj. 325 świadczeń na łączną kwotę **282 105,22 zł**. Kwota ta pochodziła z dotacji.

Z usług opiekuńczych skorzystało w 2024 roku 6 osób dorosłych i 2 dzieci, było to 1496 świadczeń (za świadczenie przyjęta jest godzina zegarowa) na łączną kwotę **57 007,41 zł**. Poniesione

wydatki na usługi opiekuńcze dla 6 osób (1338 świadczeń) pochodzą ze środków własnych Gminy. Koszty związane z tymi usługami wyniosły **35 917,41 zł**. Ponadto realizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 2 osób z zaburzeniami psychicznymi (158 świadczeń). Poniesione wydatki pochodzą z dotacji celowej. Koszty związane z tymi usługami wyniosły **21 090,00 zł**. Pomoc w zakresie dożywiania otrzymało 92 rodziny (274 osób w rodzinach) tj. 6636,00 świadczeń, co wyniosło **258 193,30 zł**. Przyznano również pomoc materialną dla uczniów realizowaną poprzez stypendia i zasiłki szkolne. Przyjęto 19 wniosków o wydanie decyzji oraz 18 wniosków o wydanie decyzji zmieniającej. Wydano 18 decyzje zmieniająco-przyznające oraz 17 przyznających. Stypendium na okres 2024 roku otrzymało 24 rodziny, 1 otrzymała decyzję odmowną. Łączna kwota poniesionych wydatków wynosi **53 955,89 zł**.

Tab. 7 - Uczniowie otrzymujący stypendium w roku 2024.

Liczba uczniów otrzymujących stypendium w okresie I-XII 2024	
Szkoły podstawowe	28
Szkoły ponadpodstawowe	27

W 2024 roku w związku ze zmianą przepisów nie przyjmowano wniosków na realizację świadczenia wychowawczego od mieszkańców gminy. 4 decyzje przyznające świadczenie przez Wojewodę (do realizacji przez nasz ośrodek pozostały wypłaty w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego dla osób pracujących za granicą). W związku z powyższym dokonano ogółem 32 wypłaty świadczeń wychowawczych dla 4 odbiorców. Poniesione wydatki pochodzą z dotacji celowej na łączną kwotę **14 000,00 zł**.

Przyjęto 370 wniosków na realizację: zasiłków rodzinnych 144, zasiłków pielęgnacyjnych 52, świadczeń pielęgnacyjnych 7, o świadczenie pielęgnacyjne wg brzmienia obowiązującego od 1 stycznia 2024 r. 10, zmiany świadczenia ze względu na zmianę sytuacji życiowej 11, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka 22, świadczeń rodzicielskich 11, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” 3, świadczenia z funduszu alimentacyjnego 39. Zrealizowano ogółem 10 291 wypłat świadczeń. Poniesione wydatki pochodzą z dotacji celowej na łączną kwotę **5 109 233,40 zł** oraz środków własnych gminy **230 199,73 zł**. Środki z funduszu pomocowego zostały przeznaczone na realizację świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy przybyłych w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium ich państwa. W okresie sprawozdawczym przyjęto 2 wnioski na realizację zasiłków rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z czym wydano 2 decyzje przyznające w/w świadczenie. Zrealizowano ogółem 7 wypłat dla 16 świadczeń dla 2 wnioskodawców na łączną kwotę **1 804,56 zł**. Ponadto odprowadzano składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacone za 24 osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, tj. 280 świadczeń na kwotę **73 881,74 zł**. Środki na ten cel pochodziły z dotacji celowej.

W ramach „Karty Dużej Rodziny” w 2024 roku przyjęto 28 wniosków i wydano 63 kart tradycyjnych oraz 63 kart elektronicznych. Poniesione wydatki pochodzą z dotacji celowej. Środki w wysokości **600,00 zł** są przeznaczone na obsługę zadania. W 2024 roku objęto wsparciem asystenta rodziny rodziny z terenu Gminy Ryńsk i na ten cel wydano **109 404,04 zł**.

Realizowano zadanie pn. „Kujawsko – Pomorska Teleopieka” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020. W ramach utworzonego na terenie naszego województwa Kujawsko-Pomorskiego Telecentrum i wdrożenie systemu teleopieki. Dzięki nowoczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej w postaci teleopieki, otrzymaliśmy 10 opasek telemetrycznych tzw. „bransoletek życia”, w 2024 r. skorzystały z nich 10 osób. Nie poniesiono w 2024 r. wydatków związanych z projektem.

Realizowano wypłatę dodatku węglowego dla gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania jest węgiel lub paliwa węglopochodne oraz dodatki na zakup opału dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych dotyczące niektórych źródeł ciepła za 2022 r.. (nie przyjmowano wniosków o dodatek węglowy), VAT odbiorcom paliw gazowych. W okresie sprawozdawczym nie przyjmowano wniosków o dodatek węglowy, jednak wydano 1 informację o przyznaniu świadczenia. W związku z realizacją zadania wydano **3060,00 zł**. Realizowano także dodatki na zakup opału dla gospodarstw domowych dotyczyły niektórych źródeł ciepła, dodatek elektryczny którego celem było

wsparcie potrzeb grzewczych odbiorców, dla których głównym źródłem ogrzewania była energia elektryczna oraz refundacja podatku VAT odbiorcom paliw gazowych. W okresie sprawozdawczym przyjęto 4 wnioski o wypłatę refundacji podatku VAT odbiorcom paliw gazowych, wydano 5 informacji o przyznaniu świadczenia oraz wypłacono jedną refundację. Poniesione wydatki **1 102,01 zł** pochodziły z dotacji celowej.

Realizowane były także świadczenia w postaci bonu energetycznego tj. jednorazowego dofinansowania dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną w celu ograniczenia cen energii elektrycznej. W 2024 r. przyjęto 579 wniosków i wydano 579 rozstrzygnięć w tym: 559 informacji pozytywnych, 20 decyzji odmownych. Zrealizowano ogółem 502 świadczenia. Poniesione wydatki **234 308,91 zł** pochodziły z dotacji celowej.

W rodzinach zastępczych przebywało 7 dzieci. Środki w wysokości **81 243,44 zł** przeznaczone na ten cel stanowią środki własne Gminy. Z kolei w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywało 5 dzieci. Wydatki na ten cel w wysokości **118 486,79 zł** pochodzą ze środków własnych Gminy.

W 2024 roku osób długotrwale korzystającym z pomocy społecznej, było 315. Główne przyczyny udzielania świadczeń to bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm. W 2024 roku ze środków Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk przyznano pomoc 76 rodzinom, wśród których wystąpiło zjawisko bezrobocia.

Na terenie Gminy Ryńsk funkcjonuje od 1 grudnia 2015 roku Środowiskowy Dom Samopomocy we Wroniu. Jest to placówka dziennego pobytu dla 60 osób. W 2024 roku w ośrodku znajdowała się pełna obsada a na jego funkcjonowanie wydatkowano środki w wysokości **1 831 322,99 zł**.

Ryc. 8 – Powody udzielenia pomocy społecznej rodzinom w 2024 roku.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	liczba rodzin ogółem
Bezrobocie	76
Ubóstwo	75
Długotrwała lub ciężka choroba	66
Niepełnosprawność	61
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	20
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	19
Alkoholizm	18
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem - w tym: rodziny niepełne	12
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem - w tym: rodziny wielodzietne	5
Bezdomność	4
Przemoc domowa	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1
Zdarzenie losowe	1

BEZROBOCIE

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wąbrzeźnie zamieszkałych w Gminie Ryńsk wynosiła na koniec 2024 roku 360 osób, co stanowi 4,29% ogółu mieszkańców, w tym 62,5 % stanowiły kobiety, 37,5 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 2,51 %. Jest to wartość utrzymująca się na wyrównanym poziomie od 2020 roku. W 2024 ze środków Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk roku przyznano pomoc 76 rodzinom, wśród których wystąpiło zjawisko bezrobocia.

Tab. 8 - Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2024 r.

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	360	135	225
Bezrobotni z prawem do zasiłku	64	30	34
Długotrwale bezrobotni	211	64	147

MIENIE KOMUNALNE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku Gmina Ryńsk była właścicielem gruntów o łącznej powierzchni **632,5414 ha**, w tym:

Dział	Klasyfikacja Budżetowa	UG	Powierzchnia (ha)
Dział 010	Rolnictwo i Łowiectwo		
01043	Infrastruktura wodociągowa wsi		1,9594 ha
01044	Infrastruktura sanitacyjna wsi	Przepompownie	0,6701 ha
01095	Pozostała działalność P	Grunty pozostałe	304,5041 ha
01095	Pozostała działalność W	Grunty Wieczyste	20,3060 ha
Dział 600	Transport i łączność		
60016	Drogi publiczne gminne	Drogi	270,4445 ha
Dział 700	Gospodarka mieszkaniowa		
70005	Gosp. Gruntami i nieruch.	Komunalne	5,0601 ha
Dział 750	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona		
75023	Urzędy Gminy	Gmina	0,0440 ha
75095	Pozostała działalność		0,5383 ha
Dział 754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona		
75412	Ochotnicza Straż Pożarna	OSP	1,3574 ha
Dział 852	Pomoc społeczna		
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	GOPS	0,0207 ha
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		
90095	Pozostała działalność	Baza Zieleni	0,8700 ha
Dział 921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		
92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	Świetlice	5,5225 ha
Dział 926	Kultura fizyczna		
92695	Pozostała działalność	Boiska	4,6353 ha
Dział 630	Turystyka		
63095	Pozostała działalność	OW Przydwórz	15,1314 ha
Dział 851	Ochrona Zdrowia		
85195	Pozostała działalność	Ośrodek Zdrowia	0,2700 ha
	Chodnik Wałycz		0,2076 ha
		Łącznie	632,5414 ha

Mienie komunalne stanowią również:

1. Zasoby mieszkaniowe tj. 74 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 3.121,74 m², a także budynki gospodarcze i garaże.
2. Budynek Urzędu Gminy Ryńsk w Wąbrzeźnie przy ul. Mickiewicza 21.
3. Garaż w Wąbrzeźnie przy ul. Mickiewicza 23.
4. Pomieszczenia biurowe Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk na parterze budynku w Wąbrzeźnie przy ul. Mickiewicza 12/1 o pow. użytkowej 168 m².
5. Budynek administracyjno-biurowy w Wąbrzeźnie przy ul. Grudziądzkiej 9.
6. Budynki świetlic w Orzechowie, Pływaczewie, Przydworzu, Sitnie, Wałyczu, Wałyczuku, Nielubiu, Wroniu, Orzechówku, Jaworzu, Jarantowicach i Węgorzynie.
7. Pomieszczenia świetlic w Trzcianie, Stanisławkach, Małych Radowiskach i Łabędziu.
8. Budynek Ośrodka Zdrowia w Ryńsku.
9. Budynek Ośrodka Zdrowia w Zieleniu.
10. Budynki OSP w Jaworzu, Orzechowie, Orzechówku, Ryńsku, Węgorzynie i Zieleniu.
11. Budynek garażu OSP w Jarantowicach.
12. Garaż OSP w Orzechowie (wraz z zapleczem socjalnym).
13. Garaż OSP w Przydworzu (wraz z zapleczem socjalnym).
14. Garaż OSP w Węgorzynie.
15. Budynek świetlicy z garażem OSP w Ludowicach.
16. Budynek biurowy w Myśliwcu.
17. Budynek sanitarno-szatniowy w Ryńsku.
18. Budynek świetlicy w Czystochlebiu.
19. Budynek mieszkalny w Zieleniu.
20. Budynek przedszkola w Jarantowicach.
21. Budynki i budowle na terenie Ośrodka Wypoczynkowego w Przydworzu:
 - budynek obsługi turystycznej z bazą noclegową,
 - budynek hotelowy,
 - domki letniskowe – 9 sztuk,
 - budynek stacji wodociągowej,
 - garaże blaszane – 10 sztuk,
 - budynek sanitarny,
 - budynek wypożyczalni z zapleczem,
 - budynek parkingowy,
 - boksy magazynowe,
 - pomost naziemny,
 - parking dla samochodów osobowych (pętla),
 - system parkingowy (automatycznie zamykane i otwierane szlabany przejazdowe),
 - infrastruktura turystyczna (lampy solarne, zagospodarowanie i utwardzenie skweru i ronda, nawierzchnia pieszo-jezdni).
22. Baza Zakładu Komunalnego w Zieleniu:
 - budynek biurowy,
 - budynki warsztatowo-garażowe – 4 sztuki.
23. Budynki szkolne:
 - a) Szkoła Podstawowa w Jarantowicach:
 - budynek szkolny,
 - świetlica – klasy szkolne,
 - budynek sanitarny wraz z kotłownią,
 - b) Szkoła Podstawowa w Ryńsku:
 - budynek sali gimnastycznej z częścią dydaktyczną,
 - budynek szkolny – pałac,
 - budynek szkolny,
 - budynek kotłowni,

- c) Szkoła Podstawowa w Zieleniu:
 - budynek szkolny,
 - oczyszczalnia ścieków
 - budynek mieszkalny z garażem,
- d) Szkoła Podstawowa w Myśliwcu:
 - budynek szkolny dydaktyczny z salą gimnastyczną,
 - kotłownia,
 - budynek gospodarczy,
 - budynek szkolny – świetlica,
 - tłocznia ścieków.
- 24. Budynki i urządzenia stacji wodociągowych w Czystochlebiu i Zieleniu.
- 25. Stacja uzdatniania wody w Sosnowce.
- 26. Budynek stacji wodociągowej wraz z zbiornikiem retencyjnym (przepompownia w Ryńsku).
- 27. Place zabaw w Czystochlebiu, Pływaczewie, Nielubiu, Orzechowie, Wałczyku, Przydworzu, Jaworzu, Małych Radowiskach, Wroniu, Wałczu, Jarantowicach, Ryńsku, Zieleniu, Myśliwcu, Łabędziu, Orzechówku, Stanisławkach, Sitnie, Trzcianku oraz w Ośrodku Wypoczynkowym w Przydworzu.
- 28. Parki fitness i rekreacji w Ludowicach, Sosnowce, Węgorzynie i Jaworzu.
- 29. Urządzenia miejsca sportowo-rekreacyjnego w Nielubiu.
- 30. Boiska sportowe w Nielubiu, Ryńsku i Wałczu.
- 31. Boisko wielofunkcyjne w Jarantowicach.
- 32. Boisko wielofunkcyjne wraz infrastrukturą towarzyszącą w Myśliwcu.
- 33. Boisko wielofunkcyjne wraz infrastrukturą towarzyszącą w Wałczu.
- 34. Piłkochwyty na boiskach w Stanisławkach i Sosnowce.
- 35. Centrum Sportowe w Ryńsku.
- 36. Centrum Sportowe w Zieleniu.
- 37. Centrum Rekreacji w Czystochlebiu.
- 38. Centrum Rekreacji w Jarantowicach.
- 39. Sieć wodociągowa z przyłączami o długości 364,6 km.
- 40. Kanalizacja sanitarna z przykanalikami o długości 51,26 km.
- 41. Przyłącze kanalizacji sanitarnej Myśliwiec.
- 42. Wiaty przystankowe - 70 sztuk.
- 43. Dom Kultury w Myśliwcu.
- 44. Wiatą grillowa w Myśliwcu.
- 45. Klub Dziecięcy w Myśliwcu.
- 46. Zbiornik retencyjny w Jaworzu.

Ponadto Gmina Ryńsk posiada prawo użytkowania wieczystego gruntów położonych w miejscowości Wałcz o pow. 0,0222 ha oraz w Wąbrzeźnie o pow. 0,1228 ha, stanowiących własność Skarbu Państwa oraz w Pływaczewie udział w wysokości 1/3 części w działce drogowej o pow. 0,0362 ha.

Gmina Ryńsk posiada 435 udziałów o łącznej wartości 4.350.000,00 zł w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością działającej pod nazwą „Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Nowy Dom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku dokonano sprzedaży następujących działek:

- działka o pow. 0,0016 ha położona w obrębie ewidencyjnym Przydwórz,
- działka o pow. 0,0500 ha położona w obrębie ewidencyjnym Jaworze,
- działka o pow. 0,0363 ha położona w obrębie ewidencyjnym Przydwórz

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku nieodpłatnie nabyto nieruchomości:

- działka o pow. 1,5091 ha, obręb ewidencyjny Wałcz,
- działka o pow. 0,1876 ha, obręb ewidencyjny Wałcz,
- działka o pow. 0,4667 ha, obręb ewidencyjny Wałcz,

- działka o pow. 0,0099 ha, obręb ewidencyjny Wałycz,
- działka o pow. 0,1260 ha, obręb ewidencyjny Wałycz,
- działka o pow. 0,0024 ha, obręb ewidencyjny Czystochleb,
- działka o pow. 0,0007 ha, obręb ewidencyjny Czystochleb,
- działka o pow. 0,0079 ha, obręb ewidencyjny Czystochleb.

Zakup nieruchomości:

- działka o pow. 0,0673 ha, obręb ewidencyjny Zieleń,
- działka o pow. 0,1342 ha, obręb ewidencyjny Zieleń,
- zakup nieruchomości zabudowanej w Zieleniu o pow. użytkowej 2015 m² z przeznaczeniem na potrzeby OSP Zieleń
- lokal mieszkalny nr 1 o pow. użytkowej 45,42 m² znajdujący się na parterze budynku w Trzcianie 12, składający się z pokoju, kuchni i spiżarni, do którego przynależy piwnica o pow. 22,31 m² wraz z własnością tego lokalu związany jest udział wynoszący 6773/32448 części w nieruchomości wspólnej, tj. we własności części wspólnych budynku i jego urządzeniach nie służących wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz we własności gruntu pod budynkiem, tj. działce ewidencyjnej o nr 53/3 obręb ewidencyjny Trzciano.

Zamiana nieruchomości:

- zamiana nieruchomości nabycie dz. nr 3032/4 o pow. 0,0900, obręb ewidencyjny Cymbark, zbycie dz. nr 142 o pow. 0,0800 ha obręb ewidencyjny Czystochleb.

Grunty wydzierżawione 100,8331 ha, w tym Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu 0,7241 ha. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste 20,5075 ha.

W 2023 roku osiągnięto dochody z tytułu gospodarowania mieniem gminnym w wysokości **924.782,59 zł.**

Tab. 9 - Dane o dochodach uzyskanych w 2023 i 2024 roku w rozbiciu na źródła dochodów.

Źródło dochodu	Dochód w 2023	Dochód w 2024
Sprzedaż mienia	13.225,60 zł	171.421,20 zł
Czynsz za wynajem mieszkań	144.726,86 zł	160.253,41 zł
Czynsz za wydierżawienie gruntów	101.665,91 zł	99.914,70 zł
Zakwaterowanie w Ośrodku Wypoczynkowym w Przydworzu	67.096,37 zł	73.746,22 zł
Ryczałt za korzystanie z świetlic wiejskich	69.764,41 zł	75.873,90 zł
Wynajem lokali użytkowych	85.916,52 zł	88.632,05 zł
Wynajem budynku w Ośrodku wypoczynkowym w Przydworzu	1.230,00 zł	1.230,00 zł
Opłata adiacencka	7.903,17	15.405,80 zł
Opłata za zajęcie pasa drogowego	163.298,52 zł	167.967,15 zł
Opłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	65.036,87 zł	61.605,39 zł
Opłata z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości	12.163,16 zł	0,00 zł
Dochody z tytułu sprzedaży majątku ruchomego	0,00 zł	0,00 zł
RAZEM	732.027,39 zł	916.049,82 zł

WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Do zadań własnych gminy należą m.in. kwestie związane z zaopatrzeniem w wodę oraz odprowadzaniem ścieków. Szczegółową regulacją prawną w tym zakresie jest ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Z sieci wodociągowej w Gminie Ryńsk korzysta ok. 93% mieszkańców. Długość sieci wodociągowej łącznie wynosi 366,8 km, w tym główna sieć wynosi 287,9 km, a przyłącza wodociągowe 78,9 km. Ilość przyłączy wodociągowych wynosi 2147 szt. Na terenie gminy znajduje się 589 hydrantów oraz 5 zbiorników retencyjnych (Czystochleb, Zieleń i Sosnówka). Woda pozyskiwana jest z 2 ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w Czystochlebie, 3 ujęć w Zieleniu i 2 ujęć w Sosnowce., które zaopatrują cały teren gminy, poza miejscowością Wałycz, która zaopatrywana jest w wodę z sieci wodociągowej zarządzanej przez Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wąbrzeźnie.

W celu realizacji zaopatrzenia w wodę oraz zmniejszenia występujących strat podjęto w 2024 roku następujące czynności:

1. wymieniono i zainstalowano 160 nowych wodomierzy (awarie, nowe przyłącza, koniec terminu ważności legalizacji);
2. kontrolowano jakość dostarczanej wody;
3. prowadzono bieżący monitoring zużycia wody (codzienne odczyty w hydroforniach);
4. systematycznie kontrolowano przez inkasenta u odbiorców plomby i wodomierze;
5. usunięto 50 awarii sieci wodociągowej na terenie Gminy;
6. przeprowadzono konserwacje i naprawę 47 hydrantów i 12 zasuw wodociągowych;
7. płukano i czyszczono sieć wodociagową na terenie Gminy;
8. zlecono przegląd 3 pomp głębinowych oraz 2 pomp poziomych w stacjach uzdatniania wody;
9. wykonano konserwacje złóż filtracyjnych i zbiorników w stacji uzdatniania wody w Zieleniu;
10. prowadzono bieżącą konserwację urządzeń wodociagowych;
11. wybudowano 31 przyłączy wodociagowych na terenie Gminy Ryńsk;
12. wydano 55 warunków technicznych na budowę przyłączy wodociagowych;
13. doręczono 789 wezwań dotyczących zaległości z tytułu poboru wody.

W Gminie Ryńsk długość sieci kanalizacyjnej wynosi 47,13 km wraz z 3,9 km przyłączy kanalizacyjnych. Ścieki odprowadzane są do biologicznej oczyszczalni ścieków zarządzanej przez Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wąbrzeźnie położonej na terenie miasta Wąbrzeźna. Na terenie gminy znajdują się 321 przyłączy kanalizacyjne oraz 10 przepompowni ścieków. Poziom skanalizowania gminy wynosi 20,01%.

W celu utrzymania sieci kanalizacyjnej w 2024 roku podjęto następujące czynności:

1. Nadzorowano funkcjonowanie 10 przepompowni ścieków;
2. Skierowano do naprawy pompy w przepompowni w Przydworzu, Plebance ;
3. Zmodernizowano szafy elektryczne i sterujące w Przydworzu, Sosnowce, Ryńsku;
4. Prowadzono badanie ścieków.

MIESZKALNICTWO

W Polsce gminy odgrywają najważniejszą rolę w prowadzeniu polityki mieszkaniowej ukierunkowanej na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych społeczności lokalnej. Mieszkaniowy zasób gminy wyodrębniony został przede wszystkim w celu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych osiągających stosunkowo niskie dochody i nie będących w stanie sprostać temu zadaniu samodzielnie. Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie praw lokatorów jednym z podstawowych zadań własnych gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej.

Mieszkaniowy zasób Gminy Ryńsk stanowi 76 lokali mieszkalnych, o łącznej powierzchni 3.163,98 m². W zdecydowanej większości są to lokale znajdujące się w budynkach stanowiących mienie Komunalne Gminy Ryńsk, natomiast w mniejszym stopniu są to obiekty będące współwłasnością z właścicielami prywatnymi.

Mieszkania komunalne administrowane są przez Zakład Komunalny Gminy Ryńsk. W 2024 roku pobrano od najemców mieszkań czynsz na łączną kwotę 146 412,28 zł. Wydatki rzeczowe

i osobowe na utrzymanie mieszkań komunalnych poniesione przez Zakład Komunalny Gminy Ryńsk w 2024 roku wyniosły 192 945,15 zł. Wszystkim najemcom zalegającym z wpłatami czynszu na bieżąco wystawiono wezwania do zapłaty, łącznie 140 szt. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w Krajowym Rejestrze Dłużników wpisanych było 7 osób.

W 2024 roku zarejestrowano 3 wnioski o przydzielenie lokalu mieszkalnego.

W 2024 roku wykonano między innymi następujące prace w budynkach komunalnych:

- Konserwacje dachów na 4 budynkach w Czystochlebie, Myśliwcu, Trzcianku;
- Wymiana sieci wodociągowej w 4 budynkach w Czystochlebie i Przydworzu ;
- Bieżące remonty głowicy kominowych w 8 budynkach w Czystochlebie, Trzcianku;
- Uporządkowanie terenu wokół budynków komunalnych w Węgorzynie, Orzechowie, Przydworzu, Trzcianku i Wroniu;

Tab.10 – Wykaz lokali mieszkalnych w Gminie Ryńsk z podziałem na miejscowości.

Miejscowość	Liczba lokali mieszkalnych
Czystochleb	20
Łabędź	5
Przydwórz	4
Wronie	5
Trzcianek	4
Jarantowice	4
Węgorzyn	4
Pływaczewo	4
Małe Radowiska	2
Trzciano	2
Orzechówko	3
Myśliwiec	3
Ryńsk	1
Jaworze	2
Ludowice	2
Zieleń	3
Orzechowo	2
Wałyczyk	1
Wałycz	1
Cymbark	1
Miasto Wąbrzeźno	3
RAZEM	73

KOMUNIKACJA

Pod względem komunikacyjnym Gmina Ryńsk leży poza siecią dróg krajowych, ale jest dobrze umiejscowiona w sieci dróg wojewódzkich. Dostępność tę stanowi sprzyjający układ dróg wojewódzkich nr 534, 548, 551 i 554, które zapewniają łączność miejscowości gminy zarówno z miastem Wąbrzeźno, będącym węzłem na tych drogach, jak i z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi i najbliższymi dużymi ośrodkami miejskimi takimi jak Grudziądz, Bydgoszcz czy Toruń. Drogi te wpinają gminę w układ krajowy (drogi nr 15, 16 i 91) oraz autostradę A1. Całość dopełniają drogi o znaczeniu powiatowym oraz gminnym.

Na terenie Gminy Ryńsk znajduje się 277,433 km publicznych dróg gminnych, wśród których 76,458 km to drogi z nawierzchnią asfaltową. Poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych jest jednym z priorytetowych zadań inwestycyjnych gminy. Składają się na nie dwa procesy: bieżące utrzymanie dróg realizowane m.in. poprzez zakupy kruszywa przeznaczonego do naprawy dróg, czy prace sprzętem drogowym. Na ten cel w 2024 roku wydano kwotę 1.047.111,88 zł, Prowadzona jest modernizacja dróg gminnych polegająca na zmianie nawierzchni drogi na nawierzchnię z masy asfaltowej. Ten proces uzależniony jest od możliwości pozyskania środków zewnętrznych. W 2024 roku zmodernizowano w ten sposób 13 odcinków dróg gminnych. Na ten cel przeznaczono kwotę 11.383.169,13 zł.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

W 2024 roku uchwalono uchwałę Nr IV/35/2024 Rady Gminy Ryńsk z dnia 24 lipca 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Ryńsk. Uchwała ta poprzedzona została szeregiem prac mających na celu przygotowanie danych, które wykorzystane zostaną procesie sporządzenia projektu planu ogólnego Gminy Ryńsk. W trakcie tych prac przy użyciu nowego oprogramowania geoinformacyjnego dokonano dokładnej analizy dotychczas wykorzystywanych danych o powierzchniach objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dotychczas wykorzystywane dane (obliczane po uchwaleniu mpzp) o powierzchniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego okazały się częściowo błędne, co spowodowało, iż wskazany w 2023 r. współczynnik obszaru objętego obowiązującymi lub obowiązującymi w części miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zmniejszył się z 2,21 % na 1,83 %, na co składało się 36 obowiązujących planów miejscowych (32 obejmujące teren jednego sołectwa, 4 dotyczące inwestycji liniowych obejmujących więcej niż 1 sołectwo) w związku z postępowaniem prac na rok 2025 planowane jest uchwalenie, co najmniej 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu działek nr 80/11, 80/9, 80/8, 80/7, 80/6 i części działki nr 80/5 w Wałyczu,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu obejmującego działki nr 165/2, 168, 169, 170 i 308 w Zieleniu,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu obejmującego działki nr: 1/34, 1/35, 1/38, 1/45, 1/46, 1/47, 1/48, 1/49, i 1/50 w Wałyczu,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenów położonych w Trzcianie,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu obejmującego działki nr 81, 99/1, 111 i 112 w Czystochlebie.

W 2024 roku prowadzono następujące prace planistyczne:

- 1. Uchylono uchwałę Nr XLV/387/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryńsk dla terenu obejmującego działki nr 57, 54/6, 1/44 i 1/43 oraz część działki nr 51 w Wałyczu** - uchylona uchwała dotyczyła terenów o znaczącej wartości inwestycyjnej, których przeznaczenie ustalone w zapisach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest związane z rozwojem oraz aktywnością inwestorów z poszczególnych sektorów gospodarki.
- 2. Uchylono uchwałę Nr IV/34/07 w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wąbrzeźno w jednostce strukturalnej Sitno** - prace nad sporządzeniem planu dla terenów objętych w/w uchwałą zostały wstrzymane. Od dnia podjęcia uchwały upłynął znaczny okres czasu, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stało się nie celowe.
- 3. Uchylono uchwałę Nr IV/33/07 w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wąbrzeźno w jednostce strukturalnej Jarantowice** - prace nad sporządzeniem planu dla terenów objętych w/w uchwałą zostały wstrzymane. Od dnia podjęcia uchwały upłynął znaczny okres czasu, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stało się nie celowe.

Jednocześnie na koniec 2024 r. prowadzone były prace nad sporządzeniem miejscowych planów w miejscowościach:

- Sitno,
- Czystochleb,
- Wałycz (4 odrębne miejscowe plany),
- Trzciano,
- Cymbark,

– Zieleń.

Tab. 11 - Liczba planów miejscowych oraz planów miejscowych w trakcie sporządzania z podziałem na sołectwa. Stan na koniec 2024 r.

Sołectwo	Liczba planów
Wałycz	15
Czystochleb	6
Myśliwiec	2
Przydwórz	2
Trzciano	3
Jarantowice	1
Sitno	2
Cymbark	3
Orzechówko	1
Łabędź	1
Zieleń	2
Małe Radowiska	2
Orzechowo	1
RAZEM	41

W powyższym zestawieniu nie ujęto 4 planów miejscowych związanych z inwestycjami liniowymi dotyczącymi budowy sieci gazowej, dróg, kabli optotelekomunikacyjnych wykraczających poza obszar jednego sołectwa.

Ponadto w 2024 r. przystąpiono do prac nad sporządzeniem oceny aktualności planu ogólnego Gminy (obecnie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego w związku z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw) i planów miejscowych której potrzeba sporządzenia wynika z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. (Planowane zakończenie prac: II –III kwartał 2025 r.).

Na terenach, gdzie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego warunki zmiany sposobu zagospodarowania terenu poprzez budowę obiektu budowlanego lub wykonanie innych robót budowlanych odbywają się poprzez wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W 2024 roku w Gminie Ryńsk wydano 148 takich decyzji pozytywnych, przy czym w zdecydowanej większości stanowiły one warunki zabudowy dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Poza tym wydano 11 decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, które dotyczą inwestycji o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), stanowiące realizację celów, o których mowa w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Podstawowym aktem prawnym zawierającym zasady prowadzenia działalności gospodarczej małych i średnich przedsiębiorstw jest ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. 2022 r. poz. 541). Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej, zwaną dalej "CEIDG", prowadzi od 1 lipca 2011 roku w systemie teleinformatycznym minister właściwy do spraw gospodarki. Zasadniczą zmianą była utrata statusu "organów ewidencyjnych" przez gminy, które dotychczas zobowiązane były do prowadzenia ewidencji.

Działalność gospodarczą prowadzoną przez osoby fizyczne można zarejestrować poprzez formularz elektroniczny w systemie teleinformatycznym CEIDG lub formularz papierowy złożony w dowolnym urzędzie miasta/gminy. W przypadku wyboru działalności w formie spółki osobowej albo

kapitałowej, rejestracji dokonuje się w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez sądy rejonowe właściwe ze względu na siedzibę tworzonej spółki.

Informacje ilościowe:

Tab. 11 - Przedsiębiorcy mający adres zamieszkania na terenie Gminy Ryńsk.

Status wpisu	Ilość wpisów dla miejsca zamieszkania
Aktywny	360
Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółek cywilnych	9
Zawieszony	109
SUMA	478

Tab. 12 - Przedsiębiorcy posiadający główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej na terenie Gminy Ryńsk.

Status wpisu	Ilość wpisów dla głównego miejsca wykonywania działalności
Aktywny	269
Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółek cywilnych	6
Zawieszony	71
SUMA	346

Tab. 13 - Przedsiębiorcy pod względem płci.

Płeć przedsiębiorcy	Liczba przedsiębiorców
Kobiety	82
Mężczyźni	264
SUMA	346

W 2024 roku do rejestru wpisało się 19 osób, a wykreśliło się 27 osób. Poniżej zestawienie 10 najczęściej występujących działalności w Gminie Ryńsk:

Tab. 14 - Liczba przedsiębiorców wg rodzaju działalności gospodarczej.

Kod PKD	Opis kodu PKD	Liczba przedsiębiorców
4941Z	Transport drogowy towarów	128
4339Z	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	121
4399Z	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane	99
4120Z	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	96
4333Z	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	95
4331Z	Tynkowanie	91
4334Z	Malowanie i szklenie	85
4332Z	Zakładanie stolarki budowlanej	81
4312Z	Przygotowanie terenu pod budowę	68
4322Z	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych	66

OŚWIATA

Zadania z zakresu edukacji w Gminie Ryńsk realizowane były w oddziałach przedszkolnych i szkolnych. Na terenie Gminy Ryńsk w 2024 roku funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

1. Publiczne szkoły podstawowe - 4:

- 1) Szkoła Podstawowa w Jarantowicach,
- 2) Szkoła Podstawowa w Myśliwcu,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Mikołaja z Ryńsk w Ryńsku,
- 4) Szkoła Podstawowa im. gen. Tadeusza Kościuszki w Zieleniu.

2. Niepubliczne Przedszkole w Jarantowicach z oddziałami w Myśliwcu, Ryńsku, Wałyczu i Zieleniu.

Uczniowie i dzieci w poszczególnych placówkach edukacyjnych, według stanu na dzień 30 września 2024 roku:

1. Publiczne szkoły podstawowe:

- 1) Szkoła Podstawowa w Jarantowicach (z oddziałem przedszkolnym) – 139 uczniów
- 2) Szkoła Podstawowa w Myśliwcu (z oddziałem przedszkolnym) – 196 uczniów
- 3) Szkoła Podstawowa w Ryńsku (z oddziałem przedszkolnym) – 218 uczniów
- 4) Szkoła Podstawowa w Zieleniu (z oddziałem przedszkolnym) – 144 uczniów

2. Niepubliczne Przedszkole w Jarantowicach – 188 dzieci

W 2024 roku na prowadzenie zadań oświatowych poniesiono wydatki w kwocie **19.637.226,44 zł**, w tym:

- część oświatowej subwencji ogólnej - 11.831.277,00 zł
- środki własne gminy - 7.805.949,44 zł

Tab. 16 - Wydatki poniesione na oświatę w 2024 roku.

Jednostka	Wydatki w zł
SP Jarantowice	3.075.631,29
SP Myśliwiec	3.746.872,07
SP Ryńsk	5.291.830,87
SP Zieleń	3.744.041,24
Urząd Gminy	3.778.850,97
RAZEM	19.637.226,44

Tab. 17 - Zatrudnienie nauczycieli w szkołach

Nauczyciele	Ilość etatów
Zatrudnieni w pełnym wymiarze	77
Zatrudnieni w niepełnym wymiarze	9,79
RAZEM	86,79

Tab. 18 – Wydatki na oświatę na przestrzeni lat 2020-2024 w zł

Rok	Wydatki na oświatę	Część oświatowej subwencji ogólnej	Środki własne gminy
2020	10.774.334,63	7.061.711,00	3.712.623,63
2021	12.097.931,58	7.230.860,00	4.867.071,58
2022	13.691.351,26	7.648.236,00	6.043.115,26
2023	15.813.400,77	8.652.964,00	7.160.436,77
2024	19.637.226,44	11.831.277,00	7.805.949,44

KULTURA

Na terenie Gminy Ryńsk funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Pływaczewie z filiami w Myśliwcu, Orzechowie, Ryńsku.

Na utrzymanie bibliotek poniesiono wydatki w łącznej kwocie – 374.285,52 zł

Tab.19 – Koszty utrzymania bibliotek w 2024 roku w zł

Lp.	Treść	Plan Finansowy GBP na 2024 r.	Wydatki
1.	Koszty wynagrodzenia osobowego, umów zleceń i nagród dla pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i PPK	304.421,00	274.569,97
2.	Koszty podróży służbowych i usług zdrowotnych pracowników	3.380	2.488,30
3.	Koszty zakupu materiałów i wyposażenia, pomocy dydaktycznych, książek, nagród konkursowych	77.699,49	65.377,46
4.	Koszty energii	7.000,00	2.858,92
5.	Koszty usług remontowych, usług pozostałych, koszty zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej, różnych opłat i składek, szkoleń	22.810,00	19.612,36
6.	Koszty ZFŚS	9.378,51	9.378,51
	OGÓŁEM	424.689,00	374.285,52

Przychody Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filiami wynoszą – 374.285,52, tj.:

- z dotacji podmiotowej z budżetu gminy w wysokości – 363.487,52 zł,
- z dotacji podmiotowej z budżetu dla samorządowej instytucji kultury pozyskane z Biblioteki Narodowej w Warszawie w wysokości - 10.769,00 zł
- zryczałtowane wynagrodzenie pracownika, przychody różne - 29 zł.

Liczba woluminów nowości wydawniczych zakupionych w bibliotekach: **1.328**

Liczba wypożyczeń w bibliotekach: **12.794**

Liczba czytelników w bibliotekach: **888**

Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych przez biblioteki: **20**

GOSPODARKA ODPADAMI

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ryńsk powstał w lipcu 2013 roku i obejmuje zarówno nieruchomości zamieszkałe (gospodarstwa domowe) jak i niezamieszkałe (szkoły, cmentarze, lokale handlowe, lokale gastronomiczne, działki rekreacyjno-wypoczynkowe, ogródki działkowe itp.). Odpady komunalne wytworzone na nieruchomościach zlokalizowanych na terenie Gminy Ryńsk od początku obowiązywania nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, tj. od 1 lipca 2013 roku odbierane są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych „EKOSYSTEM” Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie i transportowane w celu zagospodarowania i przetworzenia do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Niedźwiedziu.

W 2024 roku z terenu gminy Ryńsk zebrano łącznie **2404,0400 Mg** odpadów od **2.353** właścicieli nieruchomości.

Tab. 20 - Ilości odebranych odpadów w 2024 roku według rodzaju odpadów nieruchomości.

Lp.	Rodzaj odebranych odpadów	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów
1.	Szkło	20 01 02	151,8200 Mg
2.	Tworzywa sztuczne	20 01 39	179,7800 Mg
3.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	1598,0200 Mg
4.	Papier i tektura	20 01 01	49,1400 Mg
5.	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	34,1600 Mg
6.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 17 01 23 i 20 01 35	20 01 36	0,8200 Mg
7.	Urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21* , 20 01 23* i 20 01 35*	20 01 35	0,0600 Mg
8.	Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	13,5400 Mg
9.	Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	376,1400 Mg
10.	Zużyte opony	16 01 03	0,5600 Mg
		Razem:	2404,0400 Mg

Z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PUKiM „EKOSYSTEM” Sp. z o. o. w 2023 roku odebrało **18,8600 Mg** odpadów:

Tab. 21 - Ilości odebranych odpadów z PSZOK w 2024 roku według rodzaju odpadów.

Lp.	Rodzaj odebranych odpadów	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów
1.	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	5,0200 Mg
2.	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	17 06 04	0,5400 Mg
3.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	3,0400 Mg
4.	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	8,3400 Mg

5.	Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	1,8600 Mg
6.	Zużyte opony	16 01 03	0,0600 Mg
		Razem:	18,8600 Mg

Dodatkowo firma obsługująca gminę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych przez cały 2024 rok dokonywała odbioru odpadów wielkogabarytowych bezpośrednio od mieszkańców, spod wskazanego adresu.

Tab. 22 – ilość odpadów w stosunku do gospodarstw domowych i mieszkańców w latach 2020-2024

Rok	Ilość odpadów w Mg	Ilość gospodarstw domowych	Ilość osób w systemie
2020	2.148,13	2034	7082
2021	2.408,47	2391	7067
2022	2.341,31	2336	7113
2023	2.328,09	2349	7061
2024	2.404,00	2353	6954

Gmina Ryńsk w 2024 roku nie osiągnęła wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Poziomy składowania, ograniczenia masy, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów komunalnych przedstawiają się następująco:

Tab. 23 – Wykazów osiągniętych przez Gminę Ryńsk poziomów recyklingu odpadów komunalnych w 2024 roku.

Poziomy Recyklingu	Wymagane poziomy w 2024 r.	Osiągnięte poziomy przez Gminę Ryńsk
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	min. 45 %	30,45 %
Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	max. 35 %	11,24 %
Poziom składowania odpadów	x	54,94 %

W 2024 roku wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły **2.976.403,03 zł**, w tym za:

- bieżące wpłaty za 2024 rok – 2.861.551.72 zł;
- wpłaty zaległości za lata 2013 - 2023 – 114.851,31 zł;

Koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2024 roku wyniosły **3.112.506,69 zł**. Powyższa kwota obejmuje następujące koszty:

- zagospodarowanie odpadów komunalnych - odbiór, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy, utrzymanie PSZOK – 2.897.774.02 zł;
- administracja systemu gospodarki odpadami – 214.732,67 zł.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Gmina Ryńsk, przy współdziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (WFOŚiGW) od 2011 r. realizuje zadanie pn. **"Demontaż, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ryńsk"**. W ramach zadania mieszkańcy gminy mogli pozbyć się azbestu w dwojaki sposób - poprzez demontaż płyt azbestowych, ich transport i utylizację lub poprzez odbiór zdemontowanych wcześniej płyt, transport i utylizację.

W 2024 r. na terenie Gminy Ryńsk realizowane były trzy programy dofinansowań do demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest. W ramach zadań łącznie odebrano i poddano utylizacji **175,275 ton** wyrobów zawierających azbest. Zadania były realizowane przez ECO-POL z o.o., ul. Dworcowa 9, 86-120 Pruszcz oraz P.H.U US-KOM Robert Kołodziejski, ul. Kolejowa 28, 09-500 Gostynin. Końcowa wartość zadań wyniosła **105.782,25 zł**. Środki finansowe na realizację zadań pochodziły z budżetu Gminy Ryńsk (4.634,68 zł) oraz z dotacji udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (101.147,57 zł).

Tab. 24 – Odbiór odpadów azbestowych na przestrzeni lat 2020-2024

Rok	Ilość [Mg]	Kwota (zł)
2020	77,35	32.977,00
2021	62,45	26.978,40
2022	106,90	48.550,00
2023	54,74	27.315,26
2024	175,27	105.782,25
RAZEM	476,71	241.602,25

Gmina Ryńsk na podstawie zawartego porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (WFOŚiGW) od 2021 r. prowadzi Gminny Punkt Konsultacyjno- Informacyjny programu „Czyste Powietrze”. W ramach funkcjonowania punkt mieszkańcy gminy mogą uzyskać informację o programie „Czyste Powietrze” oraz złożyć wniosek o dofinansowanie i płatność.

Tab. 25 – Stan realizacji programu Czyste Powietrze w Gminie Ryńsk

Data	Liczba złożonych wniosków	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	Liczba zawartych umów	Kwota wypłaconych dotacji
31.12.2023	273	136	242	3.675.887,58
31.12.2024	374	171	310	5 736 006,29

Gmina Ryńsk, przy współudziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w 2024 r. realizowała program priorytetowy „Ciepłe mieszkanie”. W ramach programu mieszkańcy budynków wielorodzinnych posiadających lokal mieszkalny oraz nieefektywne źródło ciepła na paliwo stałe, mogli ubiegać o dofinansowanie do zakupu i montażu nowego źródła ciepła. Wysokość dofinansowania była zależny od wysokości dochodu wnioskodawcy. Wnioski o dofinansowanie złożyło 4 mieszkańców. Końcowa wartość zadania wyniosła 82.432,15 zł. Dotacja z WFOŚiGW w wysokości 82.432,15 zł stanowiła 100% wartości zadania.

W 2024 roku odbyła się XXII edycja gminnego konkursu „Piękna Zagroda”. Podobnie jak w poprzednich latach, konkurs rozstrzygany był w dwóch kategoriach: „Najbardziej zadbane działka siedliskowa” i „Najbardziej zadbane zagroda wiejska”. Do konkursu zgłoszono 6 działek siedliskowych oraz 2 zagrody wiejskie z terenu Gminy Ryńsk. Gminna komisja konkursowa, po dokonaniu oględzin, wyłoniła zwycięzców obu kategorii, którzy przeszli do etapu powiatowego konkursu. Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród nastąpiło w dniu 24 sierpnia 2024 r. podczas Dożynek Gminnych w Zieleniu. Każdy uczestnik otrzymał nagrodę, której wartość była uzależniona od zajętego miejsca.

Nagrody o łącznej wartości 1.230,00 zł były finansowane z budżetu gminy Ryńsk (39% – 480,00 zł) oraz ze środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w ramach Regionalnego Programu Priorytetowego Edukacja Ekologiczna 2024 – Zakup nagród w konkursach ekologicznych (61% – 750,00 zł).

Poniżej przedstawiono podsumowanie konkursu „Piękna Zagroda” na przestrzeni ostatnich 6 lat, z uwzględnieniem liczby uczestników oraz wartości nagród.

Tab. 26 – Podsumowanie konkursu „Piękna Zagroda” w Gminie Ryńsk w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2023
Liczba uczestników	Przerwa w realizacji konkursu spowodowan a epidemią koronawirusa		10	4	8
Łączna wartość nagród, w tym:			1.341,43 zł	730,00 zł	1.230,00 zł
- środki własne gminy			831,43 zł	380,00 zł	480,00 zł
- dofinansowanie z WFOŚiGW			510,00 zł	350,00 zł	750,00 zł

OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Na terenie Gminy Ryńsk funkcjonuje 12 jednostek ochotniczych straży pożarnych, z czego 2 jednostki są zarejestrowane w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Dodatkowo w Jarantowicach, Jaworzu, Myśliwcu, Orzechowie, Przydworzu i Ryńsku funkcjonują Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, zaś w Jarantowicach i Ryńsku działają Kobiety Drużyny Pożarnicze.

Liczba członków zwyczajnych należących do jednostek ochotniczych straży pożarnych na terenie Gminy Ryńsk wynosi 354 z czego 156 może brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Liczba członków wspierających wynosi 79, zaś członków honorowych - 44. Liczba członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych wynosi 99. Szczegółowe dane dotyczące liczby członków OSP w poszczególnych jednostkach przedstawiają się następująco:

Tab. 27 – Liczba członków Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Ryńsk.

Jednostka OSP	Członkowie zwyczajni			Członkowie OSP mogący brać udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych			Członkowie wspierający			Członkowie honorowi			Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze		
	M	K	razem	M	K	razem	M	K	razem	M	K	razem	M	K	razem
Jarantowice	24	0	24	17	0	17	20	12	32	6	0	6	7	0	7
Jaworze	19	2	21	9	2	11	0	0	0	0	0	0	5	1	6
Ludowice	27	1	28	6	0	6	1	6	7	2	0	2	0	0	0
Myśliwiec	40	4	44	15	0	15	0	0	0	0	0	0	12	17	29
Orzechowo	27	7	34	11	0	11	0	0	0	2	0	2	8	1	9
Orzechówko	24	7	31	10	0	10	5	2	7	5	0	5	0	0	0
Pływaczewo	19	0	19	8	0	8	6	0	6	11	0	11	0	0	0
Przydwórz	26	3	29	15	1	16	1	0	1	3	0	3	13	5	18
Ryńsk	31	12	43	23	2	25	7	13	20	4	4	8	9	5	14
Sitno	22	8	30	10	0	10	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Węgorzyn	15	1	16	5	0	5	0	0	0	7	0	7	0	0	0
Zieleń	32	3	35	20	2	22	4	1	5	0	0	0	10	6	16
Razem	306	48	354	149	7	156	45	34	79	40	4	44	64	35	99

M - mężczyźni

K - kobiety

Głównymi celami jednostek OSP funkcjonujących na terenie Gminy Ryńsk są:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych,
- wykonywanie zadań wynikających z przepisów ochrony przeciwpożarowej,

- rozwijanie i upowszechnianie działalności kulturalnej, kultury fizycznej i sportu,
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska,
- wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych.

W 2024 r. OSP w Ryńsku uczestniczyła w 28 akcjach ratowniczych, w tym 10 wyjazdach do gaszenia pożarów, 17 wyjazdach w celu likwidacji miejscowych zagrożeń i 1 raz alarm fałszywy. Jednostka OSP w Zieleniu brała udział w 30 akcjach ratowniczych, w tym 11 wyjazdach do gaszenia pożarów, 19 w celu likwidacji miejscowych zagrożeń oraz 11 wyjazdach gospodarczych. Jednostka OSP w Jarantowicach brała udział w 3 akcjach gaszenia pożarów, 30 akcjach w celu likwidacji miejscowych zagrożeń i 2 wyjazdach gospodarczych. Jednostka OSP w Przydworzu w 2024 roku uczestniczyła w 2 wyjazdach do gaszenia pożaru, 12 w celu likwidacji miejscowego zagrożenia, natomiast OSP w Jaworzu brała udział w 2 wyjazdach do likwidacji miejscowych zagrożeń oraz 4 wyjazdach gospodarczych. OSP w Orzechówku uczestniczyła w 2 akcjach w celu likwidacji miejscowego zagrożenia i 3 wyjazdach gospodarczych. Jednostka OSP w Ludowicach uczestniczyła w 9 wyjazdach gospodarczych. OSP w Myśliwcu brała udział w likwidacji 12 miejscowych zagrożeń oraz 4 wyjazdach gospodarczych. Jednostka OSP w Orzechowie brała udział w 1 akcji gaszenia pożaru, 4 akcjach likwidacji miejscowego zagrożenia i 6 wyjazdach gospodarczych, natomiast OSP w Sitnie uczestniczyła w 7 akcjach w celu likwidacji miejscowego zagrożenia i 5 wyjazdach gospodarczych. Jednostka OSP w Węgorzynie brała udział w 1 wyjeździe do gaszenia pożaru i 3 wyjazdach gospodarczych

29 czerwca 2024 roku w Zieleniu odbyły się Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Ryńsk. W zawodach udział wzięło 11 drużyn męskich oraz 2 drużyny kobiece (OSP Ryńsk i OSP Sitno). Zawody rozegrane zostały w oparciu o Regulamin Zawodów Sportowo-Pożarniczych Ochotniczych Straży Pożarnych z dnia 10 lutego 2011 r. w konkurencjach: bieg sztafetowy 7 x 50 m z przeszkodami i ćwiczenia bojowe.

Klasyfikacja generalna przedstawiała się następująco:

Grupa C – kobiety

I miejsce OSP Sitno

II miejsce OSP Ryńsk

Grupa A – mężczyźni – drużyny OSP;

I. Myśliwiec

II. Zieleń

III. Pływaczewo

IV. Przydwórz

V. Orzechówko

VI. Jarantowice

VII Orzechowo.

VIII. Jaworze

IX. Ryńsk

X. Ludowice

XI. Sitno

6 lipca 2024 roku w Myśliwcu odbyły się Zawody Sportowo-Pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych z terenu Gminy Ryńsk. W zawodach wystartowały młodzieżowe drużyny z następujących jednostek:

MDP z Ryńska,

MDP z Myśliwca,

MDP z Przydworza,

Zawody rozegrane zostały w oparciu o Regulamin Młodzieżowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych z 2010 r. Klasyfikacja końcowa wyglądała następująco:

1 miejsce MDP Myśliwiec

2 miejsce MDP Przydwórz

3 miejsce MDP Ryńsk

W 2024 roku jednostka OSP w Ryńsku otrzymała 4 740,00,00 zł dotacji z PSP w ramach zadania publicznego „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego”, za które zakupiono 2 pary butów strażackich, 2 pary gumaków strażackich, 4 kominiarki, 5 par rękawic strażackich. Jednostka OSP Zieleń natomiast w

ramach powyższego zadania zakupiła 2 hełmy strażackie, 2 szt. uchwytów do hełmów, rękawice techniczne 4 pary i latarkę za otrzymaną kwotę 3 100,00 zł.

Ze środków Fundacji Orlen w ramach programu jednostka OSP w Jaworzu zakupiła sprzęt: deska ortopedyczna, 2 szt. szafy strażackiej, 10 kpl. koszarówek piaskowych, 2 szt. węży ssawnych w łącznej kwocie 10 000,00 zł.

Jednostka OSP w Ludowicach otrzymała dotację w kwocie 6 679,00 zł na realizację zadania publicznego: „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych”, z czego zakupiono 3 hełmy strażackie, 3 węże tłoczne 75/20, 4 węże tłoczne 52/20, smok ssawny prosty W-110 myjka wysokociśnieniowa i kombinezon na szerszenie.

W 2024 roku na utrzymanie jednostek w gotowości bojowej Gmina Ryńsk przekazała środki w wysokości 311 120,76 zł. W sumie na ochronę przeciwpożarową wydatkowano środki w wysokości 510 310,44 zł. Szczegółowy podział środków prezentuje tabela nr 23. Gmina również poniosła wydatki inwestycyjne na zakup gruntów pod budowę remizy OSP w Zieleniu w kwocie 210 569, 00 zł .

W 2024 roku ukończono budowę Domu Kultury w Myśliwcu, w którym znajduje się nowa remiza OSP w Myśliwcu.

Tab. 28 – Budżety poszczególnych OSP w 2024 roku.

Lp.	Jednostka OSP	Środki ogółem	w tym	
			Środki z budżetu gminy	Inne
1.	Jarantowice	24 749,63 zł	21 473,63 zł	3 276,00 zł
2.	Jaworze	22 919,61 zł	10 453,89 zł	12 465,72 zł
3.	Ludowice	19 341,28 zł	11 042,28 zł	8 299,00 zł
4.	Myśliwiec	36 296,17 zł	34 080,40 zł	2 215,77 zł
5.	Orzechowo	33 167,80 zł	29 846,80 zł	3 321,00 zł
6.	Orzechówko	30 166,22 zł	28 476,22 zł	1 690,00 zł
7.	Pływaczewo	6 632,86 zł	6 372,86 zł	260,00 zł
8.	Przydwórz	13 570,61 zł	10 004,61 zł	3 566,00 zł
9.	Ryńsk	54 671,98 zł	33 971,45 zł	20 700,53 zł
10.	Sitno	15 866,68 zł	14 516,68 zł	1 350,00 zł
11.	Węgorzyn	16 785,18 zł	14 544,74 zł	2 240,44 zł
12.	Zieleń	300 090,26 zł	295 526,88 zł	4 563,38 zł
Suma		574 258,28 zł	510 310,44 zł	63 947,84 zł

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywa się na podstawie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.). Program, który był podstawą współpracy w 2022 r. Gminy Ryńsk z organizacjami pozarządowymi został przyjęty uchwałą Nr XLIX/407/2022 Rady Gminy Ryńsk z dnia 4 listopada 2022 r. zmienioną uchwałą Nr LXVI/449/2023 z dnia 6 marca 2023.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi miała charakter finansowy oraz pozafinansowy. W myśl Programu procedura zlecania i wspierania realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w 2024 r. odbywała się w drodze otwartych konkursów ofert ogłoszonych przez Gminę Ryńsk oraz w trybie małego grantu poprzez złożenie oferty przez organizację pozarządową.

Tematyka konkursów dotyczyła następujących zadań:

1. Prowadzenie w 2023 r. na terenie Gminy Ryńsk Środowiskowego Domu Samopomocy typu A, B, C, D zgodnie z wymogami i standardami przewidzianymi przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
2. Organizacji wydarzeń kulturalnych przyczyniających się do kultywowania tradycji oraz integracji społeczności lokalnych Gminy Ryńsk.

3. Organizacji zajęć rekreacyjno-wypoczynkowych dla dzieci i młodzieży.

W ramach ogłaszanych konkursów wnioski złożyły organizacje:

- 1) Stowarzyszenie „Nasza Gmina”;
- 2) Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Ryńsk;
- 3) Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Zieleniu;
- 4) Stowarzyszenie Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu Koło Miejskie w Wąbrzeźnie;
- 5) Stowarzyszenie Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Wąbrzeźnie;
- 6) Stowarzyszenie „Szansa na Zdrowie” Golub-Dobrzyń.

W trybie art. 19 a ustawy przyznano dofinansowanie na działania zaproponowane przez następujące organizacje:

- 1) Stowarzyszenie Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Wąbrzeźnie;
- 2) Stowarzyszenie Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Rejonowy w Wąbrzeźnie;
- 3) Stowarzyszenie Unisławskie Towarzystwo Historyczne w Unisławiu.

W 2024 r. zrealizowano następujące zadania:

Tab. 29 – Zadania realizowane w 2024 roku w ramach pożytku publicznego.

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa i tytuł zadania publicznego	Wartość zrealizowanego zadania
1.	Stowarzyszenie "Nasza Gmina"	Organizacja wydarzeń kulturalnych przyczyniających się do kultywowania tradycji oraz integracji społeczności lokalnych Gminy Ryńsk - "Dożynki Gminne Zieleń 2024"	64 810,01 zł
2.	Stowarzyszenie "Nasza Gmina"	Organizacja wydarzeń kulturalnych przyczyniających się do kultywowania tradycji oraz integracji społeczności lokalnych Gminy Ryńsk - "Fundusze sołeckie 2024"	77 885,92 zł
3.	Stowarzyszenie "Nasza Gmina"	Organizacja wydarzeń kulturalnych przyczyniających się do kultywowania tradycji oraz integracji społeczności lokalnych Gminy Ryńsk – „Piknik rodzinny”	9 717,87 zł
4.	Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Ryńsk	Organizacja wydarzeń kulturalnych przyczyniających się do kultywowania tradycji oraz integracji społeczności lokalnych Gminy Ryńsk - "KGW jednoczy XI"	22 000,00 zł
5.	Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Zieleniu	Organizacja wydarzeń kulturalnych przyczyniających się do kultywowania tradycji oraz integracji społeczności lokalnych Gminy Ryńsk - "Integracja członków OSP z terenu Gminy Ryńsk"	12 478,98 zł
6.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Oddział Rejonowy w Wąbrzeźnie	Organizacja wydarzeń kulturalnych przyczyniających się do stymulacji aktywności osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Ryńsk w życiu społecznym i kulturalnym - Obchody Dnia Inwalidy w 2024 roku"	1 000,00 zł

7.	Stowarzyszenie Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Wąbrzeźnie	Pobudzenie do aktywności osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Gminie Ryńsk w życiu społecznym i kulturalnym poprzez zorganizowanie co najmniej jednego spotkania integracyjnego - „Piknik Integracyjny”	4 907,82 zł
8.	Stowarzyszenie "Szansa na Zdrowie" Golub - Dobrzyń	Prowadzenie w 2024 r. na terenie Gminy Ryńsk Środowiskowego Domu Samopomocy typu A, B, C, D zgodnie z wymogami i standardami przewidzianymi przez obowiązujące przepisy prawa	1 831 322,99 zł
9.	Stowarzyszenie Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu Koło Miejskie w Wąbrzeźnie	Organizacja zajęć rekreacyjno-wypoczynkowych dla dzieci i młodzieży „Działalność Gminnej Szkołki Ekologiczno -Wędkarskiej w miejscowości Ryńsk”	6 000,00 zł
10.	Stowarzyszenie Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Wąbrzeźnie	Piknik dla członków Cechu, ich rodzin, sympatyków, partnerów i mieszkańców	1 000,00 zł
11.	Stowarzyszenie Unisławskie Towarzystwo Historyczne w Unisławiu	Dzieci Smałcówki	3 000,00 zł
Razem			2 034 123,59 zł

Pozostałe formy współpracy polegały na:

- 1) działaniach o charakterze informacyjnym np. na temat szkoleń bądź też możliwości ubiegania się przez organizacje o środki zewnętrzne;
- 2) wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania poprzez przekazywanie przez organizacje informacji o realizowanych zadaniach sfery publicznej w oparciu o środki inne niż wynikające z programu;
- 3) udzielaniu wsparcia, w szczególności w zakresie:
 - 1) pomocy przy organizowaniu spotkań przez organizacje poprzez nieodpłatne udostępnienie lokalu, środków technicznych, itp.;
 - 2) pomocy organizacjom pozarządowym w prowadzeniu działalności informacyjnej i promocyjnej na stronie internetowej gminy.

Ponadto Gmina Ryńsk na podstawie art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079) od 19 sierpnia 2024 r. realizowała umowę o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu nr FEKP.08.24-IZ.00-0015/24 Dzienny Dom Pomocy w Myśliwcu z Wąbrzeskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski. Celem partnerstwa jest wspólne przygotowanie wniosku projektowego w ramach konkursu FEKP.08.24-IZ.00-059/23 i realizacja części zadań służących celowi głównemu projektu tj. Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i społecznych świadczonych na terenie Gminy Ryńsk, w powiecie wąbrzeskim, w woj. kujawsko – pomorskim dla 40 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności) w okresie od 01.07.2024 r. do 30.06.2027 r.

PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY

Na terenie powiatu wąbrzeskiego od 1 lipca 2020 roku funkcjonuje system powiatowych przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, którego operatorem jest PKS Grudziądz Sp. z o.o. W ramach programu funkcjonuje 26 linii komunikacyjnych, z których 13 przebiega m.in. przez teren Gminy Ryńsk. Ponadto funkcjonuje 8 linii „szkolnych” oraz 1 do Specjalnego Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego we Wroniu.

Tab. 30 – Wykaz linii autobusowych na terenie Gminy Ryńsk w 2024 roku.

L.p.	Nr kursu	Linia komunikacyjna
1.	25673U	Wąbrzeźno D.A. – Pływaczewo
2.	25674U	Pływaczewo – Wąbrzeźno D.A.
3.	25675U	Wąbrzeźno D.A. – Węgorzyn
4.	25676U	Węgorzyn – Wąbrzeźno D.A.
5.	25677U	Wąbrzeźno D.A. – Orłowo
6.	25678U	Orłowo – Wąbrzeźno D.A.
7.	25679U	Wąbrzeźno D.A. – Dąbrówka
8.	25680U	Dąbrówka – Wąbrzeźno D.A.
9.	25681U	Wąbrzeźno D.A. – Łobdowo
10.	25682U	Łobdowo – Wąbrzeźno D.A.
11.	25683U	Wąbrzeźno D.A. – Książki
12.	25684U	Książki – Wąbrzeźno D.A.
13.	25685U	Wąbrzeźno D.A. – Osieczek
14.	25690U	Wąbrzeźno D.A. – Wronie – Wąbrzeźno D.A.
15.	25801U	Wąbrzeźno D.A. – Rozgard – Jarantowice
16.	25802U	Wąbrzeźno D.A. – Łopatki – Jarantowice
17.	25803U	Wąbrzeźno D.A. – Katarzynki – Jarantowice
18.	25804U	Ryńsk – Czaple – Ryńsk
19.	25805U	Wąbrzeźno POM – Węgorzyn – Wąbrzeźno POM
20.	25806U	Wąbrzeźno POM – Węgorzyn – Orzechowo
21.	25807U	Wąbrzeźno D.A. – Frydrychowo – Myśliwiec
22.	25808U	Wąbrzeźno D.A. – Myśliwiec – Jaworze

Na funkcjonowanie przewozów autobusowych Gmina Ryńsk przeznaczyła w 2024 roku kwotę 683.293,19 zł, z czego kwota 306.464,10 zł to koszty utrzymania linii „szkolnych”.

Tab. 31 – Koszty utrzymania powiatowych przewozów autobusowych w latach 2022-2024.

Rok	Koszty linii szkolnych	Koszty linii powiatowych
2022	173.092,69 zł	291.245,13 zł
2023	220.031,10 zł	297.980,56 zł
2024	306.464,10 zł	376.829,09 zł

Tab. 32 – Liczba sprzedanych biletów na powiatowych liniach autobusowych w roku 2024.

Nazwa linii komunikacyjnej	RAZEM 2024	
	bilety miesięczne	bilety jednorazowe
LINIA NR 25673 U	7	31
LINIA NR 25674 U	54	207
LINIA NR 25675 U	43	638
LINIA NR 25676 U	172	512

LINIA NR 25677 U	20	87
LINIA NR 25678 U	247	943
LINIA NR 25679 U	24	156
LINIA NR 25680 U	339	1632
LINIA NR 25681 U	215	636
LINIA NR 25682 U	113	423
LINIA NR 25683 U	212	1251
LINIA NR 25684 U	283	482
LINIA NR 25685 U	260	838
LINIA NR 25671 U	0	4220
LINIA NR 25672 U	0	4447
LINIA NR 25688 U	328	38344
LINIA NR 25690 U	11	580
LINIA NR 25800 U	363	34
LINIA NR 25801 U	57	1
LINIA NR 25802 U	418	0
LINIA NR 25803 U	655	2
LINIA NR 25804 U	244	2
LINIA NR 25805 U	1003	0
LINIA NR 25806 U	388	0
LINIA NR 25807 U	465	0
LINIA NR 25808 U	889	10